

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Revitalizace středů měst na příkladu města Písku.
Aktéři, problémy, možnosti řešení.

Revitalization of town centres on the example of the town Písek.
Participants, problems, solution possibilities.

Bc. Jana Koštelová

Plzeň 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Revitalizace středů měst na příkladu města Písku. Aktéři, problémy, možnosti řešení“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň, dne 23. 4. 2018

.....

podpis autora

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu doc. RNDr. Jiřímu Ježkovi, Ph.D. za vedení bakalářské práce a za cenné rady a připomínky.

Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu, kterou mi během celého studia poskytovala.

Obsah

Úvod.....	8
1 Vymezení základních pojmů	9
1.1 Revitalizace	9
1.2 Veřejný prostor.....	9
1.2.1 Prostory dle míry otevřenosti	10
2 Město	12
2.1 Vymezení pojmu	12
2.2 Funkce měst	13
2.3 Jádru města.....	14
2.3.1 Funkce jádra města.....	14
2.3.2 Městský marketing vnitřního města	15
2.3.3 Změny ve vnitřním městě.....	15
3 Aktéři.....	18
3.1 Metody zapojení.....	19
4 Legislativní rámec státní správy a samosprávy	21
4.1 Územní plánování	21
4.1.1 Územně-plánovací podklady na úrovni obcí.....	21
4.1.2 Územně-plánovací dokumentace na úrovni obcí	22
5 Příklad dobré praxe.....	24
6 Město Písek	26
6.1 Historie města.....	26
6.2 Současná podoba města.....	28
6.3 Proběhlé projekty revitalizace historické části města Písku	29
6.3.1 Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou	29

6.3.2	Zóna Bakaláře	31
6.4	Plánovaná revitalizace historického centra.....	32
6.4.1	Architektonicko-urbanistická soutěž – vybraný návrh	34
6.4.2	Charakteristika jednotlivých částí revitalizace	35
7	Metodika	39
7.1	Vymezení zájmové oblasti dotazníkového šetření	39
7.2	Metody sběru dat	39
7.2.1	Dotazníkové šetření	39
7.2.2	Kvalitativní výzkum pomocí strukturovaného online rozhovoru	41
8	Výsledky	42
8.1	Výsledky dotazníkového šetření - obyvatelé.....	42
8.1.1	Sociodemografická a geografická charakteristika respondentů.....	42
8.1.2	Odpovědi na výzkumné otázky a jejich interpretace	44
8.2	Výsledky dotazníkového šetření – podnikatelé	53
8.2.1	Charakteristika respondentů	53
8.2.2	Odpovědi na výzkumné otázky a jejich interpretace	55
8.3	Výsledky online komunikace – městský architekt	61
9	Diskuze	64
9.1	Zhodnocení potřeb, názorů a postojů obyvatel.....	64
9.1.1	Problematika snížení počtu parkovacích míst	64
9.1.2	Problematika využívání služeb v centru města Písek	65
9.1.3	Problematika informovanosti a zapojování obyvatelstva do procesu revitalizace	65
9.2	Zhodnocení potřeb, názorů a postojů podnikatelů.....	65
9.3	Porovnání potřeb, názorů a postojů všech zúčastněných aktérů	66
9.4	Navržení možných opatření.....	67
	Závěr.....	69

Seznam tabulek	70
Seznam obrázků	71
Seznam použitých zkratk	73
Seznam pramenů a literatury.....	74
Seznam příloh	81

Úvod

Téma předkládané bakalářské práce „*Revitalizace středů měst na příkladu města Písku. Aktéři, problémy, možnosti řešení*“ bylo zvoleno z důvodu zájmu o problematiku středů měst a s ohledem na studovaný obor.

Hlavním cílem práce je zjištění potřeb, názorů a postojů klíčových aktérů rozvoje města Písku na revitalizaci centra města. Projekt na úpravu veřejného prostranství v centru města je v současnosti nejen pro Písecké velmi diskutované téma.

Dílčím cílem je návrh opatření revitalizace centra města Písku na základě analýzy potřeb, názorů a postojů klíčových aktérů.

V teoretických kapitolách bude poukázáno na funkce středů měst, tedy náměstí a přilehlých ulic a dále budou vymezeny základní pojmy, které s tématem úzce souvisí. Samotná kapitola bude věnována problematice aktérů zapojených do procesu obnovy veřejných prostranství, dále legislativy, zejména stavebnímu zákonu. Budou zde uvedeny základní druhy strategických dokumentů, které jsou nejen při revitalizaci nepostradatelné. Problematika revitalizace bude také analyzována na příkladu dalšího města.

Vlastní práce se zakládá na empirickém výzkumu problémů ve středu města Písku pomocí dotazníkového šetření a online rozhovoru dle předem stanovených kritérií. Tématem dotazníků bude vnímání současného stavu historického centra a povědomí o plánované revitalizaci středu města. V kapitole metodika je definován způsob výzkumu a jeho následné vyhodnocení.

V kapitole diskuze budou porovnány výsledky vlastního výzkumu s předpoklady, které si tato práce stanovila. Následně bude navrženo opatření nejen pro úspěšný proces revitalizace.

1 Vymezení základních pojmů

1.1 Revitalizace

Pojem revitalizace pochází z latiny a lze ho doslovně přeložit jako „znovuoživení“. Tento pojem „komplexně postihuje proces, kdy současně s návratem staronových či zaváděním zcela nových funkcí dochází i k obnově hmotné a prostorové složky (v našem případě lidského sídla či jeho části).“ (Přidal, 2005, s. 7) Jedná se o soubor činností, které mají za cíl obnovit a udržovat městské funkce a oživit veřejná prostranství. Současně však nedochází k zásadním změnám stavební povahy. (Přidal, 2005)

Proces městské revitalizace je velmi závislý na představě odpovědných činitelů, plánovačů, ale také na lokálním kontextu. Tento proces je velmi dynamický, velmi rychlý a velmi nepředvídatelný. Nelze tedy vytvořit jednotnou teorii. (Couch a kol., 2003 cit. podle Spandou, 2010)

Spandou a kol. (2010) uvádí, že existuje velké množství termínů, odkazující na intervence spojené s revitalizací měst. Tyto pojmy jsou však často zaměňovány. „Patří mezi ně regenerace, obnova, přestavba, rehabilitace, zachování, restaurování, revitalizace, rekonstrukce, renovace, renesance atd.“ (Spandou a kol., 2010, s. 2-3)

1.2 Veřejný prostor

Termín „veřejný prostor“ lze nahradit synonymem „veřejné prostranství“, v anglické literatuře potom pojmem „public space“. Definic, co vlastně veřejný prostor je, existuje nepřeberné množství. Jednotlivé definice se od sebe liší zejména úhlem pohledu a účelem, pro který byly vytvořeny. „Charakteristiky veřejného prostoru, specifikované v právním, funkčním, normativním, společenském a symbolickém rozměru, jsou určeny především městskému veřejnému prostoru.“ (Nissen, 2008, s. 1129)

Čablová a kol. (2013) specifikuje veřejný prostor jako místo ve veřejném vlastnictví, kam má přístup každý bez omezení. Může se tedy jednat o ulici či náměstí. U některých druhů veřejných prostorů však může být z nejrůznějších důvodů (bezpečnost, vandalismu apod.) omezena jejich přístupnost. Šimon (2006) definuje veřejný prostor jako obecně dostupný všem, má sloužit k trávení volného času, zábavě,

obchodu, komunikaci, využívání služeb. „Pro veřejný prostor je podstatné, aby v něm lidé zůstávali a hledali nové pocity, zážitky a sociální kontakty.“ (Ambrožová, 2010, s. 14) Význam veřejného prostoru může být viděn perspektivou jednotlivců, skupin či celým městem. V tomto smyslu je důležitým aspektem k celkovému vylepšení města prostředí, kultura a ekonomika. (Ramlee, 2015)

V české legislativě není pojem „veřejný prostor“ ukotven. V §34 zákona č. 128/2000 S., o obcích, je však definován termín „veřejné prostranství“. „*Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.*“ (Ambrožová, 2010, s. 14)

1.2.1 Prostory dle míry otevřenosti

Z hlediska vlastnických poměrů a tedy míry otevřenosti vůči veřejnosti, lze prostory rozdělit do několika kategorií:

a) prostory veřejné

Veřejné prostory bývají většinou ve veřejném vlastnictví, tedy bez jakéhokoliv omezení přístupu. Řadí se sem tedy hlavně náměstí, ulice a další. Existují však případy, jako např. zahrady nebo dětská hřiště, u kterých může být přístupnost, z důvodů bezpečnosti, kvalitnější správy nebo eliminace vandalismu, omezena.

b) prostory poloveřejné

Za poloveřejné prostory můžeme označit plochy (menší obytné ulice, průchozí vnitrobloky), které jsou veřejnosti přístupné a často také i ve veřejném vlastnictví. Obyvatelé zde žijící však často tyto prostory vnímají jako soukromé. Dříve byly tyto prostory „živé“, obyvatelé zde trávili svůj volný čas, umisťovali sem dětská hřiště nebo zde pečovali o rostliny.

c) prostory soukromé

Častým příkladem soukromých prostorů jsou předzahrádky domů, které často přímo sousedí s veřejnými plochami, ale nejsou od těchto ploch opticky odděleny.

d) prostory polosoukromé

Mezi polosoukromé prostory patří takové plochy, které jsou v soukromém vlastnictví, ale za určitých podmínek je může veřejnost využívat. Jako příklad můžeme jmenovat kavárny, restaurace, nákupní centra a galerie. Často se ale v tomto případě hovoří o negativním dopadu na skutečná veřejná prostranství, vedou totiž často k vylidňování. (Čablová, 2013)

2 Město

2.1 Vymezení pojmu

V literatuře nalezneme mnoho nejrůznějších definic města, většinou záleží na zvoleném úhlu pohledu.

Hrůza (1977) popisuje město jako stabilizovaný a geograficky vymezený sídelní útvar, který je charakterizován specifickým souborem znaků. Důležitá je především jeho funkce, kde převládá úloha průmyslového a správního centra. Dalším znakem je větší počet obyvatel s určitou sociální strukturou, specifickou hustotou a koncentrací obyvatel a tomu odpovídající i prostorové uspořádání.

Maier a Čtyroký (2000, s. 11) uvádí, že města jsou „*především místy, kde je směňováno zboží, kde se produkuje zboží ze surovin, které byly do města dopraveny odjinud, kde dochází k nejintenzivnějšímu kontaktu lidí a kde se vyskytují kulturní, mocenské, a finanční instituce.*“

Ačkoliv geografové dosud nezavedli jednotnou definici tohoto pojmu, shodují se, že „*každé sídlo, které má být považováno za město, musí splňovat jisté požadavky na vnější vzhled.*“ Jedná se o vnější a vnitřní znaky, které jsou uvedeny v Tab. 1. (Halás a kol., 2013)

Tab. 1: Vnější a vnitřní znaky města

vnější znaky	soustředěný půdorys
	existence uzavřeného a zřetelného jádra
	větší počet neobývaných budov (továrny, úřady, kostely apod.)
	funkční diferenciacie zastavěné plochy (obytná část, průmysl apod.)
vnitřní znaky	vysoký stupeň koncentrace obyvatelstva
	různorodost hospodářských činností a městských funkcí
	plně rozvinutá středisková funkce města

Zdroj: Halás a kol., 2013, s. 71

V bývalém Československu byla pro sčítání lidu v roce 1961 zavedena klasifikace, podle které se za město považovala obec, která měla více než 5 tis. obyvatel, s méně než 10 % ekonomicky aktivních obyvatel pracujících v zemědělství a vyznačovala se dalšími kvalitativními znaky. Pro sčítání obyvatelstva, které proběhlo v roce 1980, však byla vytvořena nová kategorizace, která platí dodnes:

- „*města jsou obce, jež jsou jádry regionů s více než 10 tis. obyvateli*
- *obce, jež jsou jádry regionů s 5-10 tis. obyvateli, pokud splňují tři doplňková kritéria (počet zařízení občanské vybavenosti, maloobchodní obrat na 1 obyvatele, podíl ekonomicky aktivních v terciéru).*“ (Ježek, 2004, s. 9)

Problematika vymezení města je upravena Zákonem o obcích č. 128/2000 Sb. V tomto zákoně jsou také vyjmenována tzv. statutární města, kterými jsou „*Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.*“ (§4, odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb.)

Města, která se do této kategorie řadí, mohou své území rozdělit na menší samosprávné celky – městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Jinou kategorií města jsou tzv. městysy, které byly v České republice znovu obnoveny v roce 2006. Jedná se o obce, které měly právo pořádat pravidelné trhy. (Halás a kol, 2013)

2.2 Funkce měst

Města lze rozlišovat podle funkcí, které plní. Jedno z mnoha dělení je na **městotvornou a městoobslužnou** funkci.

Městotvorná funkce představuje produkci zboží a služeb pro obyvatelstvo mimo město samotné a tím dochází k rozvoji samotného města. Jedná se například o průmysl, dopravu, obchod, zdravotnictví, školství a jiné.

Naopak městoobslužná funkce zahrnuje produkci, která slouží pro vnitřní potřebu města. Většinou platí, že čím je větší město, tím je také větší podíl městoobslužné funkce. (Ježek, 2004)

2.3 Jádru města

„Pojem vnitřního města, středu, centra, jádra, city označuje prostor, který (1.) je jako geografický střed města potenciálně stejně přístupný pro všechny obyvatele, a proto je preferovanou lokalitou pro podniky a instituce, které (a) jsou zaměřeny na široký a rozptýlený okruh klientů a nepřetržitý provoz, (b) mají vysokou hustotu využití v přepočtu na požadované plochy, a (2.) je ideálně chápán jako část města, s níž se obyvatelé identifikují na základě historických a kulturních tradic.“ (Ježek, 2004, s. 79)

Samotné historické jádro je pak území, které obsahuje soubor historických a kulturních památek. Svou dispozicí, estetikou a určitým výrazem vytváří tradiční a nezaměnitelnou hodnotu celého sídla. Prostor historického jádra je většinou vymezen komunikací, která se nachází podél hradeb nebo podél historické parcelace sídla. (Přidal, 2004)

2.3.1 Funkce jádra města

Postupné rozšiřování měst způsobilo, že se městské, většinou historické, jádro stalo jen malou částí celoměstského organismu. Je však v zájmu historické péče, aby jádro zůstalo centrem města. U měst s malým historickým jádrem bylo nicméně potřeba zanechat pouze centrální funkce, neboť nadměrné funkční zahlcení jádra zároveň zvyšuje nároky na dopravní obslužnost, a tím zhoršuje životní podmínky.

Důležitá funkce centra města je **funkce správní**, která navazuje na městskou správu v době minulé a často byla umístěna ve staré radnici. Postupným růstem měst, a tedy i rozšiřováním správy, bylo nutné rozhodnout, které orgány budou přímo ve středu města. V této souvislosti bylo též nutné počítat s parkovacími plochami.

Další funkce, která by měla být zachována, je funkce **bytová**. Stává se, že v některých městech byla tato funkce potlačena ve prospěch jiných funkcí, např. správní, obchodní, dopravní aj. a tato jádra se ve dnech pracovního klidu stala „mrtvá“.

S funkcí správní souvisí též **funkce administrativní**, která musela být řešena stejně jako funkce správní, tedy úměrně k ostatním funkcím. Mimo výše uvedené, může jádro města plnit funkci **kulturní, rekreační, vzdělávací, výrobní** a další (Kibic a Vošahlík, 2011)

2.3.2 Městský marketing vnitřního města

Konzistentní přístup k městské marketingu v pravém slova smyslu se datuje do 80. let 20. století, ačkoliv lze aktivity spojené se získáváním nových lidí, investorů a turistů zaznamenat již během 19. století.

Impulesem ke vzniku městského marketingu byla potřeba městské samosprávy udržet si, nebo zvýšit konkurenceschopnost města v interakci s přáním zákazníků, tedy jistými cílovými skupinami. *„Na městskou samosprávu se začalo pohlížet jako na podnik a na město jako marketingový produkt.“* (Ježek, 2010, s. 123)

Ačkoliv jednotná definice městského marketingu neexistuje, například Ježek (2004, s. 92) k pojmu městský marketing uvádí, že *„zahrnuje důsledné plánování, řízení a kontrolu vztahů města s jeho rozličnými cílovými skupinami. Pouze uspokojováním jejich potřeb může město zvýšit svou atraktivitu, zlepšit image a vybudovat jedinečný profil.“*

Potřeba souhlasu s místním obyvatelstvem je nezbytná pro získání podpory ve prospěch velkého množství produktů v dané lokalitě. Může se jednat o výstavbu parkovišť, renovace středu města nebo nabídku prostoru k investování. Aby bylo možné problémy včas a ve prospěch všech vyřešit, je vhodné použít některý z marketingových nástrojů – výzkum názorů obyvatel, propagace a vysvětlení projektu, umístění projektu aj. (Janečková a Vašítková, 1999)

V souvislosti s městským marketingem je nutné také zmínit městský management, který je obzvlášť v menších městech často používán jako synonymum. *„Městský management znamená koordinaci všech opatření k lokalizačnímu zabezpečení a lokalizační podpoře vnitřního města v rámci zásadního stanovení cílů.“* (Ježek, 2004, s. 101)

Aby bylo možné posílit význam středu města, jako důležité centrum kultury, vzdělání, volného času, trhu, obchodu, služeb a dále jako místo atraktivní pro obyvatele a návštěvníky, je nutné, aby se všichni aktéři rozvoje města ztotožnili se svým centrem a s aktivitami městského managementu. (Ježek, 2004)

2.3.3 Změny ve vnitřním městě

Struktura vnitřních měst se v posledních téměř padesáti letech významně změnila. Touto problematikou se zabývá také Ježek (2004, s. 78-85)

Na konci 20. století začalo být bydlení na úkor obchodu a služeb vytlačováno ze středů měst. To však vedlo k suburbanizaci obyvatel na okraj měst. Zde se vystavěly nové obytné zóny a vznikla rozsáhlá nákupní centra. Ve vnitřním městě však maloobchodní funkce postupně oslabuje. Následně, asi v 80. letech 20. století, se objevuje myšlenka obnovy středů měst. Změny nastávají v několika důležitých oblastech:

- a) **maloobchod** – ve vnitřním městě má nejvýznamnější funkci. Provozovny v centru města často nedokázaly reagovat na rostoucí požadavky (šíře sortimentu, samoobslužný prodej apod.) a musely svou činnost ukončit. Vliv samozřejmě také měly exogenní faktory, mezi které patří demografické změny, mobilita obyvatel, změna spotřebních návyků aj.
- b) **sektor služeb (terciace)** – ve středech měst došlo k výraznému růstu administrativní funkce. Velmi význačný problém, který je s terciací v centru města spojen, jsou dopravní problémy.
- c) **doprava** – v polovině 60. let 20. století byla snaha vytvořit města pro automobilovou dopravu. Na úkor jiného využití veřejného prostoru vznikala nová parkoviště a nová silniční spojení. Zatížení centra dopravou je však stále značnější. V posledních letech je však stále příklon k omezení automobilové dopravy v centrech měst a nahrazení velkých parkovacích ploch pěšími zónami. *„I obchodníci, kteří se dříve stavěli negativně k odklonu automobilů z center, začínají měnit názor. Uvědomují si, že zvýšení dopravního ruchu narušuje funkci vnitřního města jako nákupní stanoviště, protože nakupování je spojeno také s procházením a srovnáváním nabídky pro konečný výběr (tzv. shopping around, window-shopping).“* (Ježek, 2004, s. 84).
- d) **bydlení** – ve středu města se v současnosti opět stává atraktivní pro různé skupiny obyvatel. Jedná se např. o bezdětné páry či samostatně žijící. Bydlení v centru města přináší spoustu výhod, ať se jedná o společenskou a kulturní nabídku nebo například možnosti související s využitím volného času.

Ač je zřejmé, že centrum města si hlavně během 20. století prošlo významnými změnami z hlediska funkčního využití, odlišují se jeho vlastnosti od ostatních městských lokalizací.

3 Aktéři

„Podmínkou pro zlepšení stavu českého veřejného prostoru je aktivní zapojení veřejnosti při rozhodování o jeho podobě.“ (Vacek, 2013, s. 68) Zapojení veřejnosti může přinést velmi zajímavý pohled na řešenou problematiku. Nejen, že veřejnost podrobně zná zdejší místa, ale často pomáhá identifikovat skutečné potřeby. Dalším důvodem, proč by se veřejnost měla do procesu plánování (nejen) veřejných prostranství zapojit, je budoucí identifikace uživatelů s místem, které má dle Vacka (2013) významný dopad na další život místa.

Do plánování a tvorby prostoru by se měli zapojit hlavně ti, *„kdo v blízkosti veřejného prostoru žijí, pracují, navštěvují různé instituce, vlastní zde pozemky, nemovitosti a provozují podniky, ale také ti, kteří veřejný prostor navštěvují, zajímají se o něj, mají k němu určitý vztah.“* (Čablová, 2005, s. 10)

Hlavními hráči v plánovacím procesu by ovšem měly být: *„zadavatel (investor), zástupci místní „občiny“, relevantní zájmové skupiny a nevládní organizace, městská správa a její relevantní složky, projektant (designér) a potřební specialisté.“* (Městská část Brno – Nový Lískovec, 2011, s. 16)

Všechny zmiňované aktéry rozvoje lze například dle Kotlera (1994) rozdělit do čtyř základních skupin:

1. hlavní aktéři

Hlavní, nebo též obligatorní aktéři, jsou ti, kteří nemohou chybět. *„Jedná se o jakousi místní či regionální elitu. Patří sem místní a regionální političtí představitelé, hejtmani, starostové jednotlivých obcí, vedoucí pracovníci důležitých odborů či referátů, které souvisí s místním a regionálním rozvojem, krajská a místní zastupitelstva a rady atd.“* (Ježek a kol., 2007, s. 5-6) Též by měl být zastoupen soukromý sektor – podnikatelé, důležité firmy apod.

2. doporučení aktéři

Mezi doporučené (fakultativní) aktéry se řadí ti, kteří jsou do procesu zapojení až podle nově vzniklé potřeby. Může se jednat o partnery pro realizaci nových realizačních projektů nebo kreativní jedince.

3. lokálně specifictí aktéři

Zástupci této skupiny jsou zejména osobnosti důležitých specifických institucí. Mohou to být například zástupci, kteří v daném místě organizují výstavy, festivaly, sportovní a kulturní akce a další.

4. elita města

Elitou města jsou myšleni ředitelé zastupujících institucí. Tyto osoby jsou pro rozvoj stěžejní, neboť bez aktivní podpory a identifikace s daným problémem, nemůže být projekt úspěšný. (Ježek, Rumpel, Slach, 2007)

3.1 Metody zapojení

Veřejnost lze do procesu plánování zapojit různými technikami. Určujícími faktory, kterou metodu zvolit jsou: „*velikost a typ prostranství; časové možnosti; finanční, personální a materiální zdroje a místní zvyky v komunikaci s obyvateli.*“ (Čablová, 2013, s. 88)

Vybrané metody při tvorbě a obnově veřejných prostranství jsou:

a) informování online

Pro komunikaci s veřejností jsou nejčastěji využívány webové portály a další internetové komunikační kanály, kde se uživatelé mohou informovat o cílech, průběhu, aktivitách a událostech souvisejících s daným projektem. Veřejnost lze touto formou také aktivně zapojit, např. online hlasováním pro navrženou variantu či psaním připomínek. Je ale potřeba si uvědomit, že tímto způsobem lze oslovit pouze určitou skupinu obyvatel. Ze získaných dat tedy nelze vytvořit reprezentativní vzorek veřejného mínění.

b) informování v tisku a letáky

„Články v místních zpravodajích jsou obvykle nejjednodušší a poměrně levnou formou informování veřejnosti.“ (Čablová, 2013, s. 88). Místní tiskoviny lze využít také jako místo k šíření anket a dotazníků k daným projektům.

c) dotazníky a ankety

Dotazníky a ankety jsou též velmi efektivní metody, kterými lze zjistit názor veřejnosti k dané problematice. Je nutné si ale uvědomit,

že je nutný předpoklad určité míry předběžné informovanosti respondentů a není proto vhodné, tuto metodu využívat v úvodních aktivitách.

Další metody, kterými lze veřejnost do plánování zapojit jsou **informace v TV nebo rozhlase, kulturně-společenské happeningy, rozhovory s obyvateli a vlastníky nemovitostí, veřejné debaty s klíčovými aktéry** aj. (Čablová, 2013)

4 Legislativní rámec státní správy a samosprávy

Pokud chceme utvářet podobu veřejných prostranství a vstoupit na ně s novými aktivitami, je nutné dodržovat legislativní požadavky.

4.1 Územní plánování

Územní plánování je nástroj veřejné správy, který slouží k regulaci využití území. Právní podklad pro územní plánování a rozhodování je obecně stanoven v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, tzv. stavební zákon (Kuta, 2012) „*Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích*“ (§ 18, odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb.)

U každého pozemku je nutné stanovit, jaké bude mít využití a jak budou jednotlivé funkce obce rozmístěny. Jedná se například o bydlení, občanskou vybavenost, zeleň nebo dopravu. (Šilhánková, 2015)

V územním plánování se rozlišují dva základní typy materiálů. Jedná se o územně-plánovací dokumentaci a územně-plánovací podklady. Dokumenty v jednotlivých územních jednotkách jsou přehledně zobrazeny v Tab. 2.

Tab. 2: Dokumenty používané při územním plánování

	Územně-plánovací podklady	Územně-plánovací dokumentace	Jiný dokument
Stát			Politika územního rozvoje ČR
Kraj	Územně-analytické podklady, územní studie	Zásady územního rozvoje, regulační plán	
Obec	Územně-analytické podklady, územní studie	Územní plán, regulační plán	

Zdroj: Kuta, 2012, s. 151

4.1.1 Územně-plánovací podklady na úrovni obcí

Územně-plánovací podklady jsou rozděleny na dvě kategorie. Jedná se o územně-analytické podklady a o územní studie. Oby tyto dokumenty slouží jako podklad k pořizování územně plánovací dokumentace, politice územního rozvoje a jejich změně při rozhodování v území. (Portál územního plánování, 2018)

a) územně-analytické podklady

„Územně analytické podklady obsahují zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území (dále jen "limity využití území"), záměrů na provedení změn v území, zjišťování a vyhodnocování udržitelného rozvoje území a určení problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci (dále jen "rozbor udržitelného rozvoje území").“ (§26, odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb.)

Na úrovni obce pořizuje územně-analytické podklady úřad územního plánování pro svůj správní obvod. Tyto podklady získává pořizovatel na základě průzkumu a údajů o území. Územím zájmu může být například plocha, pozemek, přírodní útvar nebo stavba. (§27 zákona č. 183/2006 Sb.)

b) územní studie

„Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů, případně úprav nebo rozvoj některých funkčních systémů v území, například veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability, které by mohly významně ovlivňovat nebo podmiňovat využití a uspořádání území nebo jejich vybraných částí.“ (§30, odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb.)

Územní studie nahrazuje funkci urbanistické studie, územního generelu a také územní prognózy, které byly pořizovány podle bývalého stavebního zákona č. 50/1976 Sb. (Čablová a kol., 2013)

4.1.2 Územně-plánovací dokumentace na úrovni obcí

Oproti územně-plánovacím podkladům, které jsou nanejvýše projednávány, a tedy pouze poskytují podklady pro rozhodování, je územně-plánovací dokumentace obecně platná. (Maier, 2004) Jedná se o *„souhrn informací o území, zaměřený na funkční využití území, včetně plošného a prostorového uspořádání, který shrnuje a určuje limity využití území a zpracovává závazné regulační prvky.“* (Šilhánková, 2015, s. 56)

Jak uvádí Hanák (2017, s. 10), je velkým problémem *„značná proměnlivost územně plánovací dokumentace v čase, tj. opakované schvalování někdy i několika desítek změn územních plánů, vyvolané mnohdy nárazovými, a ne vždy odůvodněnými přáními zejména velkých investorů (developerů).“*

Na úrovni obcí se rozlišují dva typy dokumentací – územní plán a regulační plán.

a) územní plán

„Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen "urbanistická koncepce"), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen "plocha přestavby"), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.“
(§43, odst. 1 zákona 183/2006 Sb.)

Územní plán obce se zhotovuje pro celé území obce formou opatření obecné povahy podle správního řádu. V průběhu pořizování je projednáván s veřejností a následně je projednaný návrh schvalován zastupitelstvem obce. Zaměřuje se na funkční využití území, jsou zde tedy vymezeny zastavěné a zastavitelné plochy. Zbývající území, jako lesy, pole apod., jsou území nezastavitelná. (Čablová a kol., 2013)

b) regulační plán

Pro území obce může být dále zpracován regulační plán, který stanovuje podmínky ve větší podrobnosti než územní plán. Jsou zde zpracovány lokality, které potřebují detailnější řešení. Může se jednat například o regulaci historického centra. (Čablová a kol., 2013)

„Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezí veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření.“
(§61, odst. 1 zákona 183/2006 Sb.)

5 Příklad dobré praxe

Vhodným příkladem pro potřeby této bakalářské práce je město Znojmo. Nejen, že může být s městem Písek porovnáváno z hlediska počtu obyvatel¹, ale také proto, že zde proběhla rozsáhlá revitalizace historického jádra.

Bývalé královské město Znojmo se nachází na levém břehu řeky Dyje, na pomezí jižní Moravy a Dolního Rakouska. Na královské město bylo povýšeno v roce 1226 Přemyslem Otakarem I., řadí se tedy k nejstarším městům České republiky. Znojmo však bylo také hraniční pevností. Tuto podobu si zachovalo až do přelomu 18. a 19. století, kdy byly části hradeb zbourány, a město se tak začalo rozvíjet i mimo středověký půdorys.

Stavební činnosti, které byly spojeny s rozvojem města během 19. století, se uskutečňovaly okolo historického jádra, v místech bývalých vinic. Díky tomu je v historickém centru dochováno velké množství památek nejrůznějších stavebních slohů. (Sdružení historických sídel, 2018) „*Historické jádro města Znojma (50,1 ha) je vynikajícím urbanistickým souborem, který dokládá rozvoj sídlištní aglomerace již od 11. století.*“ (Ludvíková a kol., 2013, s. 8) Můžeme zde najít měšťanské domy, církevní stavby, ale také souvislá pásma městského opevnění. V roce 1971 bylo historické jádro vyhlášeno městskou památkovou rezervací.

Jedna etapa revitalizace centrální části městské památkové rezervace, prostor Horního a Václavského náměstí a navazujících ulic Vlkovy a Přemyslovců, proběhla v letech 2008 – 2009. Cílem revitalizace bylo zatraktivnění centrální části města, komplexní regenerace a celkové zlepšení stavu. Obsahem projektu bylo uspořádání dopravy, výměna městského mobiliáře, výměna všech povrchů a rekonstrukce kašny na Václavském náměstí. (Bártová, 2008a) Součástí projektu byla také stavba podzemního objektu veřejných toalet a podzemních kontejnerů na Horním náměstí.

Velkým problémem Horního náměstí byla nekompaktnost, která byla způsobena existencí několika parkovišť a kruhovým objezdem. „*Toto ryze dopravní řešení, kdy auta byla upřednostněna před chodci, bylo zrušeno a náměstí se sjednotilo do jednoho celistvého prostoru.*“ (Ludvíková a kol., 2013, s. 9) Mohlo tak získat zpět svou původní funkci – tedy shromažďovací. Dále byly upraveny plochy zeleně, dosázeny dřeviny

¹ Ke dni 31. 12. 2016 žilo ve Znojmě 33 823 obyvatel, v Písku 29 666 obyvatel. (Český statistický úřad, 2016)

a též bylo sjednoceno osvětlení. (Ludvíková a kol, 2013) Projekt byl spolufinancován z Regionálního operačního programu NUTS 2 – Jihovýchod. Dotace z Evropské unie činily 47 472 600 Kč. (Bártová, 2008b)

Revitalizaci ale také provázely obavy podnikatelů dané lokality, hlavně z hlediska zásobování jejich provozoven, samotnou rekonstrukci vítali. (Moštěk, 2008)

6 Město Písek

6.1 Historie města

Přesné datum, kdy a jak Písek vznikl, není přesně známo. Na základě nevěrohodné informace v kronice Václava Hájka z Libočan, slavili obyvatelé města své milénium v roce 1760.

První lidé se v písecké kotlině poprvé objevili na konci starší doby kamenné, tedy před 17 000-12 000 lety. Usadili se severně od dnešního města na skalách, po obou březích řeky Otavy. Kotalík a Prášek (1993) uvádí, že v místech dnešního Václavského předměstí se v desátém a jedenáctém století nacházela osada, později nazývána jako Starý Písek. Obdobné osady se nacházely také na místě současného Drlíčova. Podnětem pro založení těchto osad byl zlatonosný písek, který byl přinášěn řekou ze Šumavy. (Adámek, 2004) Dalším důvodem pro založení Písku byla blízkost zlatorudných dolů v Píseckých horách a dále ochrana důležité obchodní stezky, tzv. Zlaté stezky, která spojovala české země s Horními Rakousy a Bavorskem. (Kotalík a Prášek, 1993)

Největší rozmach města byl v období vlády panovníka Přemysla Otakara II. Byl vybudován královský hrad, trojlodní kostel Narození Panny Marie, dále byl založen klášter a kamenný most přes řeku Otavu.² (Kotalík a Prášek, 1993)

Pro Písek byl důležitý také rok 1327, kdy mu král Jan Lucemburský udělil práva Starého Města pražského a povolil pronájem rychty s mýtem. Dále mohli občané Písku využívat mílové právo a byli tak osvobozeni od placení cel a mýt v některých městech. Velmi výhodné bylo i ustanovení, aby kupci, kteří vezli zboží z Rakous do Budějovic a do Plzně, museli jet přes Písek. Pro město to znamenalo velké finanční obnosy. (Adámek, 2004)

Přibližně v roce 1348 došlo v Písku k ničivému požáru. Karel IV. však díky této katastrofě Píseckým při potvrzování privilegií stará stvrdil a nová přidal. Jednalo se například o ustanovení zřídit v Písku sklad soli pro široké okolí nebo zřídit obilnici pro případ neúrody.³

² Gotický Kamenný most v Písku je nejstarší dochovaný most v Čechách. Ačkoliv přesné datum založení není známo, nejstarší zmínky o jeho existenci pochází z roku 1348. Král Karel IV. tehdy stanovil, aby pokuty vybrané ve městě byly využity na jeho údržbu. Původně byly na obou koncích mostní věže, dodnes se však nedochovaly. (Adámek, 2004)

³ Písecká obilnice prý údajně byla největší v Čechách, kapacita této sýpky byla údajně asi 600 000 litrů žita. (Kotalík a Prášek, 1993)

Významnou roli hrálo město také během husitských válek. Během tohoto období zničili husité dominikánský klášter a město následně dobyli. Písek se tehdy stal významným centrem husitského hnutí. (Písek, 2018)

Po porážce husitů v bitvě u Lipan (1434) si město udrželo svou samostatnost, v roce 1452 se však pod vojenskou hrozbou podřídilo králi Jiřímu z Poděbrad. Toto období lze ale opět charakterizovat jako dobou prosperity, značí to například náročná stavba věže děkanského kostela či zakoupení hradu s rozsáhlými lesy Píseckých hor. (Adámek, 2004)

Zvrat nastal až v 1. polovině 16. století, kdy nejprve město zasáhl ničivý požár (6. dubna 1532) a následně v roce 1547 přišlo z důvodu vzpoury proti králi Ferdinandu I. Habsburskému o všechny své svobody a výsady. Město také muselo odevzdat veškeré statky, cla, pokuty a další. Navíc bylo na město uvaleno tzv. posudné, tedy zvláštní daň z vaření piva a výroby sladu. (Kotalík a Prášek, 1993)

V období třicetileté války (1618-1648) bylo město několikrát obléháno a zažilo „*nejhorší rabování a vraždění ve své historii*“ (Adámek, 2004, s. 14). Důležitý v dějinách města byl ale rok 1641, kdy císař Ferdinand III. prohlásil Písek, na základě majestátu vydaném v Řezně, za svobodné královské město. (Kotalík a Prášek, 1993)

V době vlády Marie Terezie bylo město obléháno rakouskými, francouzskými a bavorskými vojsky. Město bylo ostřelováno a mezi Píseckými vznikaly obavy z dalších bojů, vypalování a vraždění. Modlili se tedy k Panně Marii, aby město ochránila. Na její počest se ve městě každý rok konala městská slavnost s bohoslužbou.⁴ V této době byla v Písku také založena stálá profesionální armáda či došlo k číselnému označování domů.⁵

Během 19. století dostávalo město novou tvář. Z nařízení krajského úřadu docházelo k demolicím, jednalo se například o pravobřežní mosteckou věž, zbylé městské brány nebo o velkou část městských hradeb. V této době také docházelo k výraznému rozvoji průmyslu ve městě. Byl zde zastoupen průmysl stavebních hmot, potravinářský nebo textilní. S rozvíjejícím se průmyslem souvisela také otázka výstavby železnice. Po dlouhých jednáních byla zřízena až v roce 1875. Významným

⁴ „Tato městská slavnost se koná od roku 1743 s přestávkami dodnes.“ (Adámek, 2004, s. 16)

⁵ Domy se původně označovaly pouze jménem majitelů. Na některých domech se ale do současné doby zachovala domovní znamení. Námětem byly například různá zvířata či náboženské nebo mytické objekty a nápisy. (Kolářová, 2010)

mezníkem pro Písek byl také rok 1887, kdy se datuje zavedení elektrického osvětlení města, zásluhou Františka Křížíka. (Kotalík a Prášek, 1993)

Počátek 20. století byl ve znamení kulturního a společenského rozvoje města. Písek se stal díky rozsáhlým lesním komplexům vyhledávané místo pro letní rekreaci. Do rozvoje však významně zasáhla I. světová válka (1914-1918). „*Sociální nepokoje, tušení pádu Rakouska-Uherska podnítily dělnické a hospodářské rady k vyhlášení republiky již 14. října 1918, k čemuž ovšem došlo ve více než 20 městech Čech a Moravy.*“ (Kotalík a Prášek, 1993, s. 49)

Po událostech I. světové války navázal Písek na předválečný rozvoj. Došlo k rozsáhlé výstavbě domů, opravám děkanského kostela, byla také postavena stálá železná lávka spojující břehy řeky s ostrovem. Město v této době zaznamenalo zvýšený počet přistěhovalých, zejména penzistů. (Kotalík a Prášek, 1993)

„*Druhá světová válka a nacistická okupace od r. 1939 patří k nejtěžším létům historie města.*“ (Kotalík a Prášek, 1993, s. 51) Mnoho občanů skončilo v koncentračních táborech, bylo mučeno a popraveno. Do města se přistěhovalo velké množství lidí, a tím došlo ke zhoršení hospodářské situace. Místní průmyslové podniky se pokoušely o transformaci na výrobu pro válečné využití. Tyto pokusy se však nakonec neuskutečnily.

Okupace byla ukončena 6. 5. 1945 příchodem jednotek americké armády. Jednotky Sovětského svazu dorazily až 10. 5. 1945.

Od února 1948 po Sametovou revoluci v roce 1989 změnilo město výrazně svou vizáž. Došlo k postupnému zanikání soukromých živností, zavedených obchodů a menších provozoven. Vznikly ale nové podniky jako textilní závod JITEX, strojírenský závod KOVOSVIT, Masokombinát či Jihočeské pekárny. Příchodem velkého množství obyvatel bylo nutné vystavět, nejen na okrajích města, velkokapacitní panelová sídliště, která často nahradila starou městskou zástavbu. (Kotalík a Prášek, 1993)

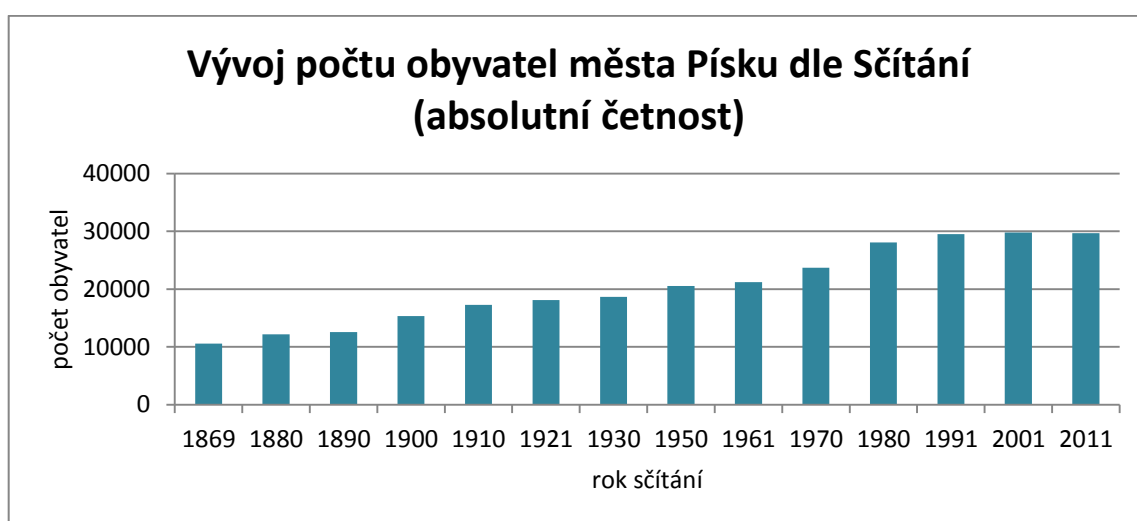
6.2 Současná podoba města

Královské město Písek je v současné době jedno z nejnavštěvovanějších a architektonicky nejkrásnějších měst v Jižních Čechách. Je charakteristické vysokou koncentrací vzdělávacích institucí, proto je možné pojmenování „jihočeské Athény“.

„Historie, kultura a vzdělanost, to jsou tradiční fenomény, které vdechují Písku jeho osobitost, město se ale přirozeně rozrůstá a modernizuje.“ (Ryšlavý, 2009, s. 5)

Se vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004, přibyla v Písku orientace na elektrotechnický a strojírenský průmysl. Výhodná geografická a dopravní poloha umožňuje převážně zahraničním investorům zřizovat zde své závody. Pro zdejší ekonomiku má průmyslová zóna v severní části města stále důležitější význam.

Město je však stále atraktivní i z pohledu bydlení. Počet obyvatel se již několik desetiletí pohybuje těsně pod hranicí 30 000 obyvatel. (Ryšlavý, 2009) Tento stav je zřejmý z grafu Sčítání obyvatelstva na Obr. 1.

Obr. 1: Vývoj počtu obyvatel města Písku dle Sčítání

Zdroj: vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, 2015

6.3 Proběhlé projekty revitalizace historické části města Písku

6.3.1 Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou

„Ruiny sladovny, ušlapaná cesta kolem řeky, peřour a pár keříčkových rajčat pana správce v nedobytných parkánech.“ (Kadlčáková, 2008, s. 10) Takto byla charakterizována část města Písku na počátku třetího tisíciletí. Město však mělo vizi zrekonstruovat a najít nový způsob využití historické sladovny, opravit promenádu pod hradem a upravit gotické parkány, aby tato místa byla cílem procházek a místem odpočinku.

V roce 2003 začal tým písecké radnice chystat projekt „Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou“, pro který se vžil zjednodušený název „Europrojekt“. (Kadlčáková, 2008) Nutné však nejprve bylo definovat cíle, které měly být revitalizací dosaženy. Jednalo se o „*zlepšení životního prostředí obyvatel města a rozšíření nabídky aktivit pro volný čas; zhodnocení kulturního a historického dědictví města Písku nalezením smysluplného využití památkově chráněných objektů, jako např. parkánů a sladovny; vytvoření prostoru pro nové podnikatelské aktivity vznikem turisticky atraktivních lokalit nadregionálního významu.*“ (Vávrová a Lapka, 2010, s. 64)

V říjnu 2004 podali Písečtí žádost o poskytnutí finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Město bylo s žádostí úspěšné a tuto dotaci získalo. Národní výběrová komise dokonce návrh označila za nejlepší projekt z celé České republiky. Unie přislíbila, že uhradí 75 % z celkového rozpočtu, dalších 12,5 % uhradila Česká republika prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj a zbylých 12,5 % přestavovaly výdaje města Písku. (Kadlčáková, 2008). Přesné částky, které Evropská unie, stát a město uhradily, jsou uvedeny v Tab. 3.

Tab. 3: Celkové náklady na projekt Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou

Název projektu	Regenerace historického jádra města Písek na břehu Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou
Priorita	Priorita 2 - Regionální rozvoj infrastruktury
Opatření	2.3 - Regenerace a revitalizace vybraných měst v regionech
Celkové náklady	204 192 344 Kč vč. DPH
Příspěvek EU	124 855 335 Kč
Příspěvek města	58 527 787 Kč
Příspěvek státu	20 809 222 Kč

Zdroj: Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou, 2008

Europrojekt byl rozdělen na tři etapy, které probíhaly od 1. 11. 2004 do 31. 12. 2007 s prodloužením do 30. 4. 2008. První etapa byla zaměřena na „*generální rekonstrukci kanalizačního sběrače mezi Kamenným mostem a Křížkovou elektrárnou, na revitalizaci gotických parkánů a na demolici objektu na nádvoří sladovny.*“ (Kadlčáková, 2008, s. 17) V další fázi došlo k „*rekonstrukci jedné třetiny sladovny a přípravě prostor pro Centrum ilustrace pro děti*“ (Kadlčáková, 2008, s. 17). Poslední etapa, která započala 1. 9. 2006, se zabývala „*regenerací nádvoří sladovny, vytvořením*

pasáže na Velké náměstí a úpravou vstupního domu č. p. 117, dále povrchovou úpravou promenády od Kamenného mostu ke Křižkově elektrárně (Obr. 2) a nakonec i mobiliářem pro vznik expozic Centra ilustrace pro děti.“ (Kadlčáková, 2008, s. 17)

Od první studie po realizační dokumentaci, byla veřejnost průběžně informována o všech změnách a návrzích.

Projekt byl také představen na veřejných besedách s občany města Písku.

Projekt na revitalizaci byl několikrát účastníkem soutěží. Na konci roku 2008 získal 2. cenu v soutěži „Cena Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR“ a dále byl vybrán do mezinárodní soutěže ECTP-CEU

Obr. 2: Pohled na tzv. Europrojekt (promenáda)

Zdroj: vlastní foto (2018)

(European Council of Spatial Planners), kde však žádnou cenu nezískal. (Vávrová a Lapka, 2010)

6.3.2 Zóna Bakaláře

Lokalita Bakaláře, která je součástí památkové zóny, byla postupně opravena ve dvou etapách. (Obr. 3) První z nich se realizovala v letech 2008 – 2009. Cílem této fáze byla snaha sjednotit architektonické a dopravní pojetí tak, aby byl kladen důraz na památkově exponované prostředí. První etapa zahrnovala celkovou regeneraci prostoru historického jádra před nemovitou kulturní památkou – gotickým Děkanským kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Došlo k rekonstrukci kamenné dlažby, byla obnovena zeleň a dále zde přibyl nový městský mobiliář. V průběhu regenerace bylo nutné provést i archeologický průzkum. Byly například odkryty hradební linie, prozkoumány základy školy, nalezeno několik žárových hrobů apod. Celkové výdaje na tuto etapu činily 30 779 151,86 Kč, ze kterých bylo 27 430 415,31 Kč získáno z regionálního NUTS 2 Jihozápad. (ROP Jihozápad, 2011)

Obr. 3: Realizace revitalizace – Bakaláře

Zdroj: Vlastní foto (2018)

Druhá etapa se uskutečnila v roce 2017 a zahrnovala východní část Bakalářů, tedy prostor mezi Děkanským kostelem a ulicemi Chelčického a Budovcovou. Zrekonstruován byl zdejší památník padlým v bitvách u Melegnana a Solferina, byly opraveny chodníky, opravena kašna, komunikace, parkovací stání a autobusová zastávka. Tato část projektu byla vyčíslena na částku téměř 13 mil. Kč. (Malotová, 2017) K tématu revitalizace Bakalářů se také konalo veřejné projednání. Veřejnost se zajímala hlavně o řešení zeleně a parkování. (Barchini, 2016)

6.4 Plánovaná revitalizace historického centra

Město Písek se chystá v příštích letech revitalizovat prostor Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlých ulic, tedy centrální části historického středu města. Myšlenka, střed města Písku opravit a vrátit mu svou původní funkci živého středu města bez nutnosti mít zde pouze parkoviště, se objevila v roce 2014 během komunálních voleb. Koaliční smlouva v roce 2014 uvádí „*postupnou revitalizaci centra města – stavba velkokapacitního parkovacího domu pro centrum, postupná regenerace a revitalizace centra prostřednictvím úprav veřejného prostranství s přednostním využitím pro pěší a cyklisty, obsazení prázdných budov v centru kvalitními uživateli s upřednostněním veřejných institucí a veřejného zájmu.*“ (Jelenová, 2018)

Během roku 2015 byla vyhlášena architektonická soutěž na revitalizaci, jejímž předmětem byl urbanisticko-výtvarný návrh řešení prostoru historického města vzhledem k jasně stanoveným kritériím. Muselo být dodrženo funkční využití území, architektonicko-urbanistické řešení skladby, dále řešení zeleně, dopravních vztahů včetně řešení dopravní obsluhy a dopravy v klidu. Soutěže se zúčastnilo 10 návrhů,

odborná komise jako vítěze vybrala návrh společnosti MCA atelier, s r. o. (Česká komora architektů, 2018)

V reakci na vybranou variantu řešení revitalizace, podali v roce 2016 obyvatelé a podnikatelé petici proti redukci parkovacích stání v centru města, kde by se měla celková kapacita snížit až o jednu třetinu. Ačkoliv se občanské sdružení Písecký svět snažilo uspořádat veřejnou debatu s autorem vítězného návrhu, panem Ing. arch. Miroslavem Cikánem, vedení města se této diskuzi nezúčastnilo a též to nedoporučilo ani svým úředníkům. Zastupitel Ondřej Veselý k tomu tehdy řekl: *„Doporučení rady je skutečně úsměvné. Bohužel pouze zdánlivě. To, že vedení města odmítá komunikovat s občany, je ve skutečnosti tristní. To, že k podobnému kroku nabádá i všechny ostatní zastupitele, je zcela tragické.“* (Jelenová, 2018)

Na špatnou komunikaci mezi vedením města a veřejností, si stěžují též podnikatelé – radnice s nimi nekomunikuje a nereaguje na podané námítky. Přesto nakonec došlo k projednání plánovaného projektu s účastí veřejnosti, kam byli pozváni i podnikatelé. Jelenová (2018) uvádí, že *„všichni si tu hezky vyměnili názory, pochvalné i kritické, leč jak už je v Písku zvykem, z jednání se nedělal žádný záznam ani zápis, nikdo nezaznamenal připomínky, dotazy a námítky občanů, nikdo se jimi po tomto projednání dále nezabýval.“*

V květnu 2017 zahájil písecký stavební úřad územní řízení stavební akce. Během zákonné lhůty však účastníci řízení podávají několik námítek. Jedna z nich se týkala „podjatosti“ všech úředníků Městského úřadu Písek v územním řízení ohledně umístění stavby. Tato námítka byla postoupena Krajskému úřadu Jihočeského kraje, který rozhodl, že bude z vyjednávání ohledně územního řízení vyloučena starostka města. Odůvodnil to tím, že rekonstrukce náměstí byla součástí volebního programu a zároveň je obsažena v koaliční smlouvě a město má tedy značný zájem na umístění stavby. Následnou správou projektu revitalizace byl dle rozhodnutí Krajského úřadu pověřen stavební úřad v Milevsku.

Ohledně revitalizace se dne 27. 9. 2017 konala další diskuzi, tentokrát věnována podnikatelům, kteří společně se zástupci městské správy hledali společná řešení. Shodli se na „první půlhodiny gratis“ parkování a také na tom, že problematika dopravy ve středu města bude ještě dopracována.

V současné době je zpracování projektové dokumentace pozastaveno ve fázi před prováděcím projektem. (Jelenová, 2018)

6.4.1 Architektonicko-urbanistická soutěž – vybraný návrh

Výherní návrh projektu revitalizace je dílem společnosti MCA atelier s r.o. zastoupené Ing. arch. Miroslavem Cikánem, Ing. arch. Vojtěchem Ertlem a Ing. arch. Vojtěchem Novotným.

Porotu tento projekt zaujal z několika důvodů. Jak uvádí Zábranský (2015, s. 3) v Protokolu o průběhu jednání poroty, byly vyzdviženy tyto body:

- *„dopravně kvalitně propracovaný návrh (kapacita parkovacích ploch)*
- *přínosné příčné propojující prvky na ploše Velkého náměstí*
- *zajímavé řešení rozmístění prvků vysoké zeleně*
- *vhodné doplnění řešeného území vodním prvkem*
- *citlivý vztah řešení k okolní zástavbě*
- *kultivované grafické zpracování návrhu*
- *řešení kompaktně funkčně sjednocuje plochu Alšova a Velkého náměstí“*

6.4.1.1 Charakteristika vítězného projektu

Kromě výše zmíněných bodů, musel projekt splňovat některé náležitosti, které byly uvedeny v podkladech k vyhlášení urbanisticko-architektonické soutěže. Tyto požadavky sloužily jako upřesňující body zadání, mohly však mít i doporučený charakter pro další iniciativu soutěžících.

Budoucí podoba vybraného návrhu je charakteristická několika znaky:

Obecné znaky

Mezi základní požadavky, které návrh zahrnuje, je zachování stávajících typů kamenné dlažby, včetně respektování původních linií chodníků a komunikací. Dále je v návrhu řešení prostoru Velkého náměstí umístěn vodní prvek – kašna. Projekt samozřejmě zahrnuje také řešení zeleně. Komise vyzdvihuje kompozici rozmístění stromů ve formě alejí, ale také samostatných rytmických skupin stromů, které dávají vyniknout historické zástavbě v prostoru obou náměstí. Do návrhu je také zahrnut mobiliář, který svým vzhledem navazuje na proběhlé etapy revitalizace centra.

Dopravní řešení

Dle požadavků plynoucích ze zadání soutěže bylo třeba vyřešit problém dopravy, která měla být částečně omezena. Na Velkém náměstí má dojít k redukci 51 parkovacích míst, na Alšově náměstí o 26 míst a o několik parkovacích stání

přijde i Jungmannova ulice, spojující obě náměstí. Vítězný návrh s těmito omezeními počítá ve prospěch rozšíření a napojení pěších zón. (Soutěžní podmínky, 2015 a Česká komora architektů, 2018)

6.4.2 Charakteristika jednotlivých částí revitalizace

6.4.2.1 Velké náměstí (Obr. 4)

Po celá staletí byl vžitý název Velký rynek nebo rynek. Název byl však od roku 1900 několikrát změněn. V roce 1907 bylo náměstí pojmenováno Riegrovo, po významném českém politiku Františku Ladislavu Riegerovi.⁶ Během II. světové války neslo název Viktoria Platz, jako symbol německého vítězství. Po válce se přejmenovalo na Stalinovo⁷ a následně, po jeho smrti a odhalení jeho zločinů, bylo opět přejmenováno. Od roku 1962 až do roku 1990 neslo název Leninovo.⁸ Po zasedání Městského národního výboru v roce 1990 se Písek vrátil k původnímu názvu Velké náměstí.

Doba vzniku Velkého náměstí je nejistá. Existují dvě teorie, z nichž jedna se datuje na dobu založení města, tedy 13. století. Mělo jít o velké čtvercové náměstí zahrnující i dnešní Alšovo a Havlíčkovo náměstí. Tento prostor měl být později rozdělen bloky domů. Druhý názor předpokládá, že šlo pouze o

Obr. 4: Pohled na Velké náměstí z ulice Fráni Šrámka
Zdroj: vlastní foto (2018)

předpolí píseckého hradu a náměstí zde vzniklo až na počátku 16. století. „*Od této doby se Velké náměstí stává přirozeným centrem města, kde se odehrávají všechny důležité veřejné události. Byli zde vítáni státníci, kapitulovalo tu francouzské okupační vojsko v roce 1742, rozsvítily se zde první obloukové lampy veřejného osvětlení v roce 1887 a*

⁶ František Ladislav Rieger (1818 – 1903) byl přední účastník a organizátor důležitých událostí v Čechách. Byl významný politik a spoluzakladatel Národní strany. (Seidl, 2003)

⁷ Josef Vissarionovič Džugašvili (1879 – 1953) známý jako Stalin, byl sovětský politik, evropský diktátor, ale také generální tajemník Komunistické strany Sovětského svazu. (Vlček, 2018)

⁸ Vladimír Iljič Lenin (1870 – 1924) byl vůdce sovětských komunistů a zakladatel SSSR (Ludvík a Prášek, 1998)

redaktor Hanzlíček z balkónu radnice předčasně vyhlásil 14. října 1918 Československou republiku, konaly se zde trhy, defilé vojsk, demonstrace, oslavy 1. májů i generální stávka v listopadu 1989.“ (Ludvík a Prášek, 1998, s. 35-36)

Dominantní stavbou Velkého náměstí je barokní radnice z poloviny 18. století, která v současné době slouží Městskému úřadu Písek. (Obr. 5) Dříve měla většina domů v historickém centru gotická podloubí. Jinak tomu nebylo ani u radnice. V roce 1845 však byla do oblouků zasazena okna a prostory upraveny na další místnosti. (Adámek,

Obr. 5: Barokní radnice na Velkém náměstí
Zdroj: vlastní foto (2018)

2004)

V těsné blízkosti radnice se nachází nádvoří bývalého královského hradu. Hrad byl postaven za vlády Přemysla Otakara II. V minulosti byl poničen požáry, nevhodnými úpravami na pivovar, kasárna a sklad. V 19. století přišel hrad o zbývající věže, kapli a východní křídlo. Devastaci

napomohli také občané Písku, kteří využívali kameny jako stavební materiál na úpravu svých domů. Od počátku 20. století do současnosti je ve zbývající části hradu sídlo Prácheňského muzea. (Adámek, 2004)

V jihozápadním rohu náměstí se nacházel dominikánský klášter, který byl zbourán příznivci husitské hnutí v roce 1419. Na tomto místě se v současnosti nachází klášterní kostel Povýšení Svatého Kříže. Průčelí kláštera je zdobeno sgrafitovou malbou. (Prášek, 2001)

Za zmínku stojí také dům č. 1 (původně sídlo gymnázia) a dům č. 2, kterým byla ponechána původní historická průčelí. Mnoho domů, které se na náměstí nachází, je ozdobena původními domovními znameními. Jedná se například o dům U Červeného raka, U Bílého lva nebo U Šífu. Ludvík a Prášek (1998) také uvádí, že v prostoru před domem U Tří korun se nacházela kašna. „Zbudoval ji Josef Štěrba roku 1771 a zdobila ji socha Neptuna od Ignáce Hammera. Kašna byla odstraněna v říjnu 1901 a sochu Neptuna pak umístili do Palackého sadů.“ (Ludvík a Prášek, 1998, s. 36)

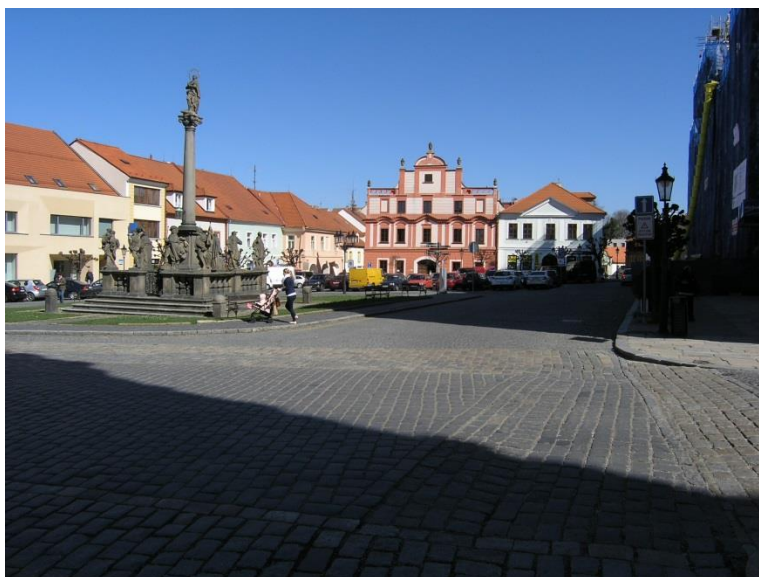
6.4.2.2 Alšovo náměstí (Obr. 6)

Stejně jako Velké náměstí, i Alšovo náměstí změnilo v historii několikrát svůj název. Nejprve, při založení města, bylo nejspíše součástí Velkého náměstí. Po následném oddělení dostalo název Malý rynek. V roce 1907 bylo přejmenováno na Grégrovo⁹, po II. světové válce na Rooseveltovo¹⁰ a v roce 1952 na Alšovo.¹¹

Dominantou náměstí je 12 metrů vysoký mariánský morový sloup, který byl postaven jako poděkování za ochranu před velkým morem v Čechách v roce 1713. Uprostřed sousoší se nachází sloup s Pannou Marií, který je následně obklopen balustrádou s deseti světi.

Dle historických záznamů se v těsné blízkosti morového sousoší nacházela kašna, která byla po zavedení vodovodu v roce 1901 zrušena. (Ludvík a Prášek, 1998)

Na Alšově náměstí je několik historicky významných budov. Jedná se o bývalou budovu školy J. A. Komenského, postavenou v letech 1857-1859¹², dále o bývalý palác Občanské záložny, který dnes funguje jako městská poliklinika nebo například o budovu současné knihovny. Jak

Obr. 6: Alšovo náměstí (pohled od budovy městské polikliniky)

Zdroj: vlastní foto (2018)

uvádí Průvodce píseckými památkami (Adámek, 2004) byla knihovna založena již v roce 1841 a řadí se k nejstarším veřejným knihovnám v Čechách.

⁹ doc. MUDr. Eduard Grégr (1827 – 1907) byl český politik, novinář a spoluzakladatel Mladočeské strany. (Ludvík a Prášek, 1998)

¹⁰ Franklin Delano Roosevelt (1882 – 1945) byl americký politik a 32. prezident Spojených států amerických. (Freidel, 2018)

¹¹ Mikoláš Aleš (1852 – 1913) byl český malíř, grafik a ilustrátor. (Glenn, 2007)

¹² V roce 2017 byly zahájeny stavební práce na přestavbu chátrajícího objektu. Nově bude budova sloužit jako městská knihovna a centrum vzdělávání. (Filipová, 2017)

6.4.2.3 Jungmannova ulice

Jungmannova ulice spojuje Alšovo a Velké náměstí. Ani tato ulice nenesé své původní pojmenování. V 18. století byla označována jako Dobyččí, nejspíše proto, že se zde pravidelně konaly trhy s dobytkem. V polovině 19. století byla přejmenována na ulici Širokou a při velkém přejmenovávání ulic ve městě v roce 1900 dostala své současné jméno.

Stejně jako na Velkém i Alšově náměstí, měla většina domů podloubí. Zachovalo se však pouze u dvou domů. (Ludvík a Prášek, 1998)

6.4.2.4 Masné krámy

Úzká ulice Masné krámy propojuje Velké náměstí a Ningrovu ulici. Původně byla ulice zastřešena a nacházely se zde malé prodejny s masem. „*První písecká katastrální mapa z roku 1837 jich dokládá po obou stranách celkem 27.*“ (Adámek, 2004, s. 49)

7 Metodika

V rámci metodiky zpracování bakalářské práce byla nejprve vymezena zájmová oblast, následně byla nastudována literatura, která souvisí s daným tématem. Na jejím základě byla zvolena vhodná metoda sběru dat a porovnání získaných výsledků. Dále došlo k vytvoření výzkumných otázek, které byly distribuovány příslušným respondentům. Na závěr byly jednotlivé výzkumné otázky převedeny do grafů a popsány.

7.1 Vymezení zájmové oblasti dotazníkového šetření

Zájmová oblast byla vymezena územím, které je pro potřeby výzkumu stěžejní. V případě podnikatelů byli osloveni ti, jejichž provozovna se nachází v prostoru, které podléhá plánované revitalizaci. Jednalo se tedy o Velké náměstí, Alšovo náměstí, Jungmannovu ulici a Masné krámy.

Pro obyvatele města bylo stanoveno pouze kritérium místa trvalého bydliště na území katastru města Písku¹³.

7.2 Metody sběru dat

Vlastní část předkládané bakalářské práce tvoří sběr primárních dat pomocí vhodného výzkumného nástroje. Dle Kotlera a Kellera (2007) se může jednat o tři základní výzkumné nástroje – dotazník, kvalitativní metodu a technologická zařízení. V rámci bakalářské práce byla využita metoda dotazníkového šetření pro podnikatele a obyvatele města a dále byla využita kvalitativní metoda – online komunikace se zástupcem města Písku (městským architektem).

7.2.1 Dotazníkové šetření

7.2.1.1 Způsob tvorby dotazníku

V souladu s literaturou (Kotler a Keller, 2007) byly v dotazníku využity uzavřené i otevřené otázky. V dotazníku byly uzavřené otázky typu *otázek se dvěma možnými odpověďmi* a dále *otázky s výběrem z více možností*. V otevřených otázkách byly využity pouze *zcela nestrukturované otázky*.

¹³ Budějovické Předměstí; Václavské Předměstí; Pražské Předměstí; Písek – Vnitřní Město; Purkratice; Hradiště; Nový Dvůr; Smrkovice; Semice

7.2.1.2 Metodika výběru respondentů

Při výběru respondentů, dle Kotlera a Kellera (2007), je nutné si položit tři zásadní otázky – koho budeme oslovovat, kolik lidí budeme dotazovat a jak budeme respondenty vybírat.

Kritérium výběru respondentů úzce souvisí s kapitolou 7.1. Oslovováni byli obyvatelé dle kritéria trvalého bydliště a dále podle dosaženého věku. Dotazníkové průzkumu se mohli účastnit pouze osoby starší 18 let. Respondenti byli zvoleni náhodným dotazováním.

Pro podnikatele platilo pouze kritérium umístění provozovny, viz kapitola 7.1.

7.2.1.3 Metodika kontaktu s respondenty a sběr informací

Kotler a Keller (2007) uvádí několik způsobů, jakými lze respondenty kontaktovat. Patří mezi ně korespondenční kontakt, telefonické dotazování, osobní a online kontakt.

Dotazník určený veřejnosti byl distribuován ve dvou podobách – elektronické a papírové. Elektronický dotazník byl vytvořen pomocí aplikace Formuláře Google na jejích webových stránkách. Obě formy polostrukturovaného dotazníku byly na počátku dubna 2018 předloženy vhodným respondentům. Elektronická verze byla rozeslána a dále sdílena na sociální síti Facebook, papírová verze osobně vyplněna s oslovenými respondenty v zájmové oblasti.

Se všemi podnikateli došlo pouze k osobnímu kontaktu. Papírová verze dotazníků jim byla týden ponechána a následně byla vybrána a analyzována. Tato varianta byla zvolena z důvodu časové úspory pro samotné podnikatele, ale také z důvodu předpokladu větší návratnosti dotazníků.

7.2.1.4 Analýza získaných informací

Dalším krokem je „*zpracování zjištěných faktů z nashromážděných dat pomocí tabulek a příslušných ukazatelů*“. (Kotler a Keller, 2007, s. 146)

Pro přehlednost byla získaná data slovně vyhodnocena a pro přehlednost byla znázorněna v grafech.

7.2.2 Kvalitativní výzkum pomocí strukturovaného online rozhovoru

V případě komunikace s představitelem městské samosprávy, jakožto dalším zapojeným aktérem do revitalizace, byla zvolena online komunikace s městským architektem. Pomocí elektronické pošty byly zaslány otázky, z nichž byly některé detailně rozebrány.

Otázky v tomto případě z větší části korespondovaly s otázkami, které byly použity v dotaznících pro veřejnost a podnikatele. Některé odpovědi lze tedy vzájemně porovnávat.

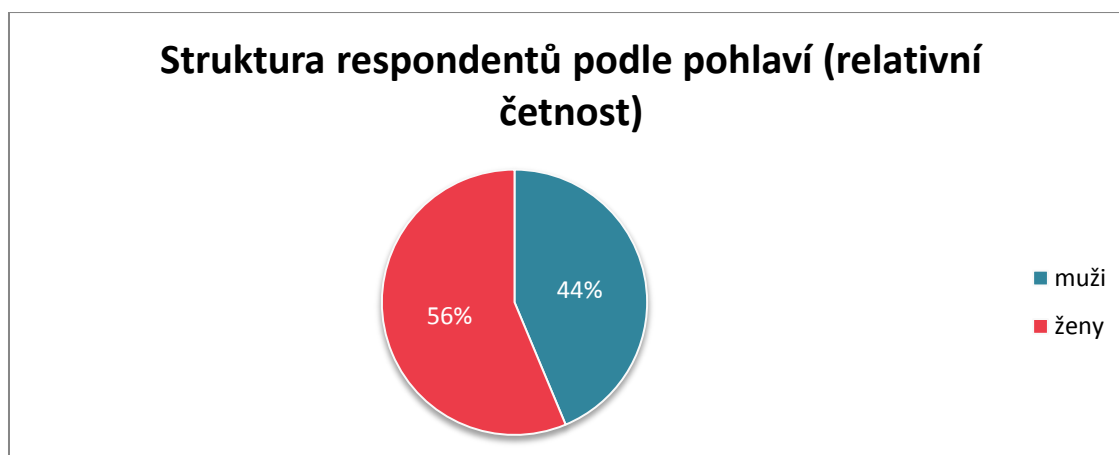
8 Výsledky

Z důvodu přehlednosti interpretovaných výsledků, byly jednotlivé kategorie respondentů (obyvatelé, podnikatelé a zástupce veřejné správy) rozděleny do oddělených kapitol.

8.1 Výsledky dotazníkového šetření - obyvatelé

8.1.1 Sociodemografická a geografická charakteristika respondentů

Dotazníkového šetření, které bylo zaměřené na obyvatele města Písku, dle kritérií v kapitole 7.2.1.2, se zúčastnilo 142 respondentů. Z toho 62 mužů a 80 žen. Z procentuálního pohledu se jedná o 44 % mužů a 56 % žen. Relativní četnost rozdělení podle pohlaví je zobrazeno na Obr. 7.

Obr. 7: Zobrazení struktury respondentů obyvatel města Písku podle pohlaví
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Dalším sociodemografickým ukazatelem struktury obyvatelstva byl věk respondentů. Nejvíce dotázaných, celkem 41 %, je ve věkové kategorii 18-26 let. Druhá nejvíce zastoupená kategorie, věk v rozmezí 27-44 let, čítá 37 % respondentů. Věkovou skupinu 45-64 let uvedlo 13 % respondentů a věkovou kategorií, nad 65 let, reprezentuje pouze 10 % dotázaných. Relativní četnosti dle věkové struktury jsou uvedeny na Obr. 8.

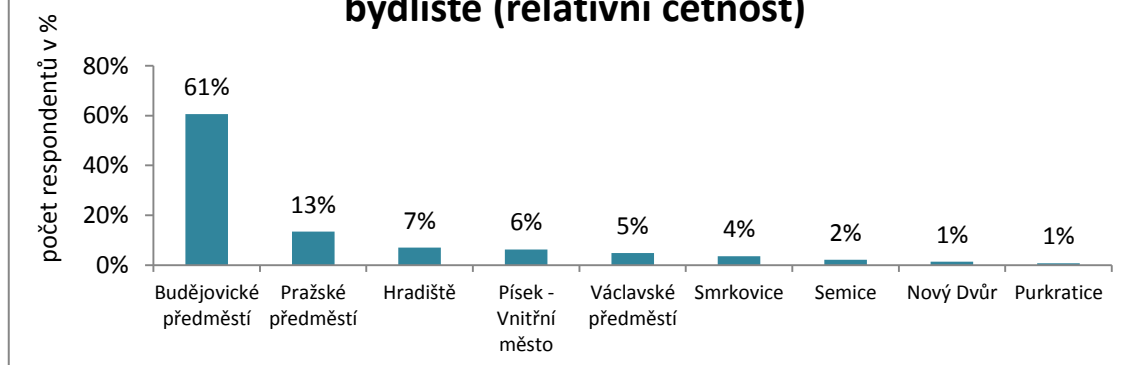
Struktura respondentů podle věkových kategorií (relativní četnost)

Obr. 8: Zobrazení struktury respondentů podle věkových kategorií
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Poslední identifikační otázka, geografického charakteru, se týkala místa trvalého bydliště respondentů. 86 respondentů uvedlo Budějovické předměstí. Druhou nejvíce zastoupenou lokalitou je Pražské předměstí, zde má trvalé bydliště 19 dotázaných. Dalších 10 respondentů bydlí na Hradišti, 9 obyvatel uvedlo Písek – Vnitřní město a 7 respondentů uvedlo Václavské předměstí. Ve Smrkovicích žije 5 dotázaných, v Semicích 3 respondenti, v Novém Dvoře 2 respondenti a pouze jeden dotázaný uvedl jako místo trvalého bydliště Purkratice. Procentuální zobrazení počtu respondentů dle jednotlivých lokalit je zřejmé z Obr. 9.

Struktura respondentů podle místa trvalého bydliště (relativní četnost)

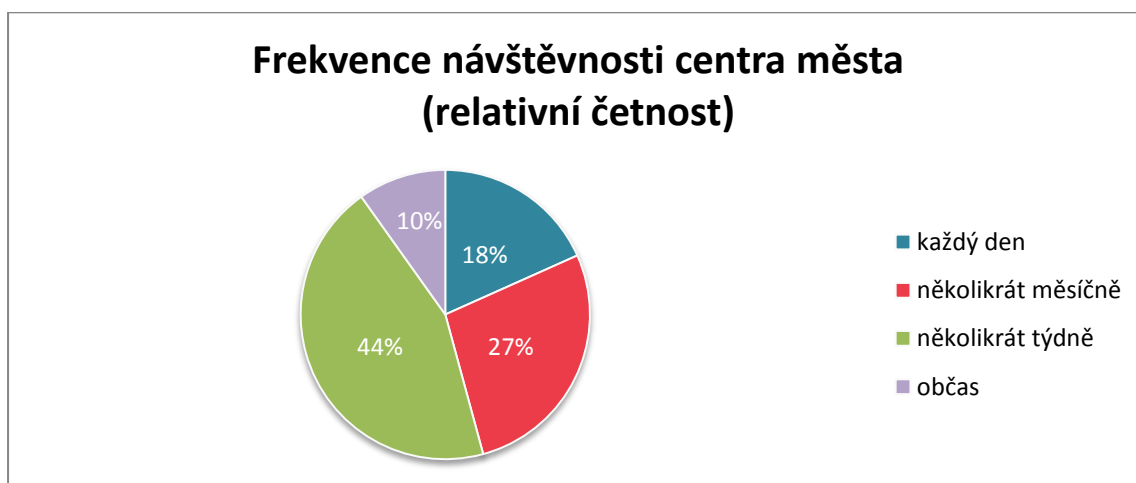

Obr. 9: Zobrazení struktury respondentů podle místa trvalého bydliště
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

8.1.2 Odpovědi na výzkumné otázky a jejich interpretace

1. *Jak často navštěvujete centrum města?*

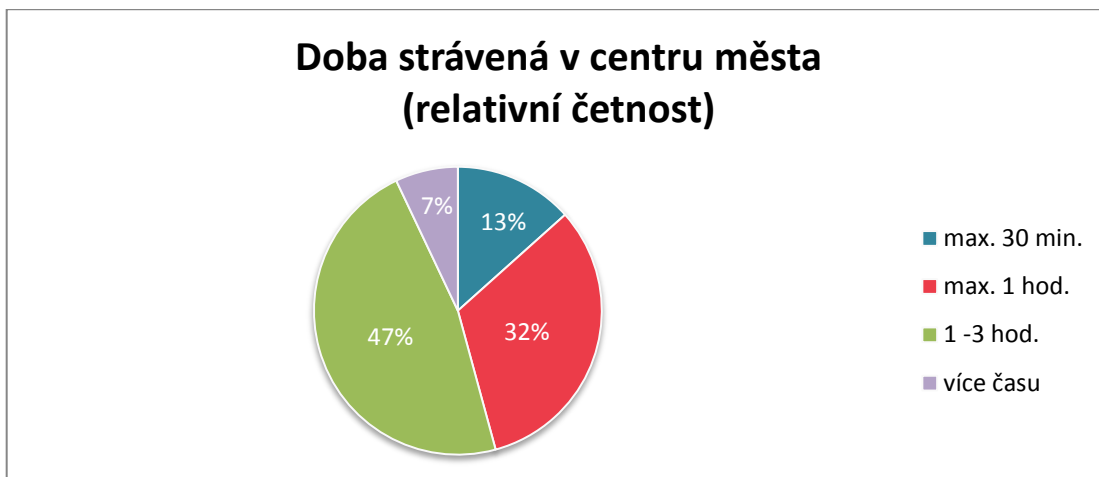
První uzavřená otázka se týkala frekvence návštěvnosti centra města Písku. Ze všech dotázaných nikdo neodpověděl, že by centrum města nenavštěvoval, tato skutečnost není uvedena v grafu. 63 respondentů uvedlo, že centrum města navštěvuje několikrát týdně. Několikrát za měsíc využívá služeb ve městě 39 respondentů, každý den 26 respondentů a výjimečně navštěvuje centrum pouze 14 dotázaných. Procentuální vyjádření je uvedené na Obr. 10.

Obr. 10: Zobrazení frekvence návštěvnosti centra města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

2. *Kolik času většinou strávíte v centru města?*

Další uzavřená otázka byla zaměřena na časovou náročnost návštěvy centra města. Nejvíce respondentů uvedlo, že v centru města stráví v průměru 1-3 hodiny. Tuto variantu zvolilo 67 dotázaných. Maximálně jednu hodinu stráví v centru města 46 respondentů, dalších 19 respondentů zvolila variantu max. 30 minut. Více času stráví v centru jen 10 dotázaných osob. Variantu „navštěvuji centrum města“ neuvedl nikdo z dotázaných, v grafickém zobrazení není tedy uvedena. Relativní četnost odpovědí je zobrazena na Obr. 11.

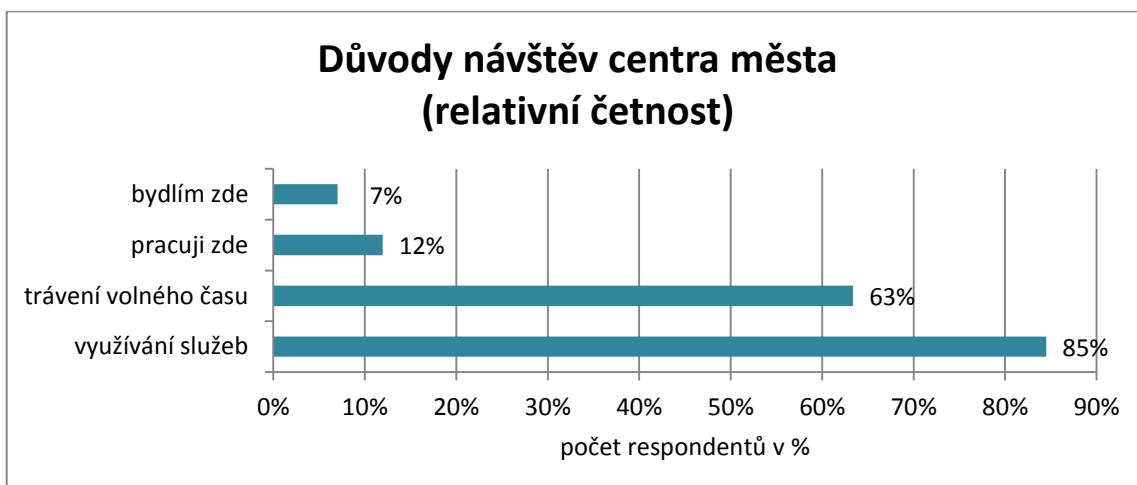

Obr. 11: Zobrazení doby strávené v centru města Písku

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

3. Z jakého důvodu navštěvujete centrum města?

Uzavřená otázka, týkající se důvodu návštěvy centra města Písku, nabízela respondentům volbu z více odpovědí, tzv. multiple choice. 120 respondentů uvedlo, že v centru města využívá služeb. O jaké služby jde, je uvedeno v otázce č. 4. Důvodem, proč respondenti centrum města navštěvují, je i trávení volného času. Tuto možnost uvedlo 90 respondentů. 17 respondentů uvedlo, že zde pracuje, zároveň ale tito respondenti uvedli i jiný důvod návštěvy centra města. Nejméně respondentů uvedlo, že v centru města bydlí. Takto odpovědělo 10 dotázaných. Kategorie „nenavštěvuji centrum města“ koresponduje s předchozími otázkami, není tedy zastoupena. Relativní četnost jednotlivých důvodů k návštěvě centra města Písku je uvedena na Obr. 12.

Obr. 12: Zobrazení důvodů návštěv centra města Písku

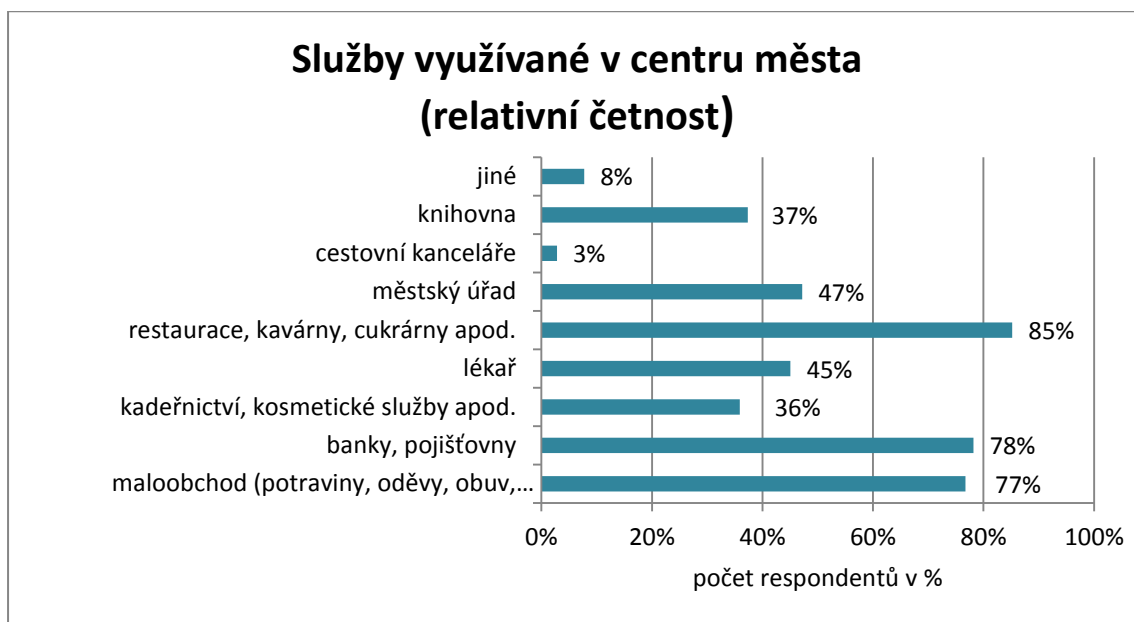
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

4. Jaké služby v centru města využíváte?

Ačkoliv v předchozí otázce neoznačili všichni respondenti variantu využívání služeb, v této polouzavřené otázce některou z nabízených možností služeb vybrali. Pro tuto variantu byla v této otázce i možnost „jiné“, kterou však tito dotázaní nevyužili.

85 % respondentů uvedlo, že v centru města využívá restaurace, kavárny, cukrárny apod. Velké množství dotázaných také uvedlo, že v centru města využívá služby bankovních institucí a pojišťoven. Tuto variantu zmínilo 78 % osob. Maloobchodní služby jako prodej potravin, oděvů, obuvi, léků a dalších zvolilo 77 % respondentů. Další nabízené možnosti byly kadeřnické a kosmetické služby, návštěva lékaře, městského úřadu, knihovny a cestovních kanceláří. Variantu využívání ubytovacích zařízení neuvedl žádný respondent. Grafické znázornění relativních četností využívání jednotlivých druhů služeb je zřejmé z Obr. 13.

Další služby, které respondenti v centru města využívají, jsou převážně kulturního charakteru. V odpovědích je zmiňováno Prácheňské muzeum v Písku (expoze, odborné přednášky) a Sladovna (expoze, přednášky, diskuze...) Druhá nejčastější odpověď byla návštěva kostela (děkanský kostel Narození Panny Marie a kostel Povýšení svatého Kříže).

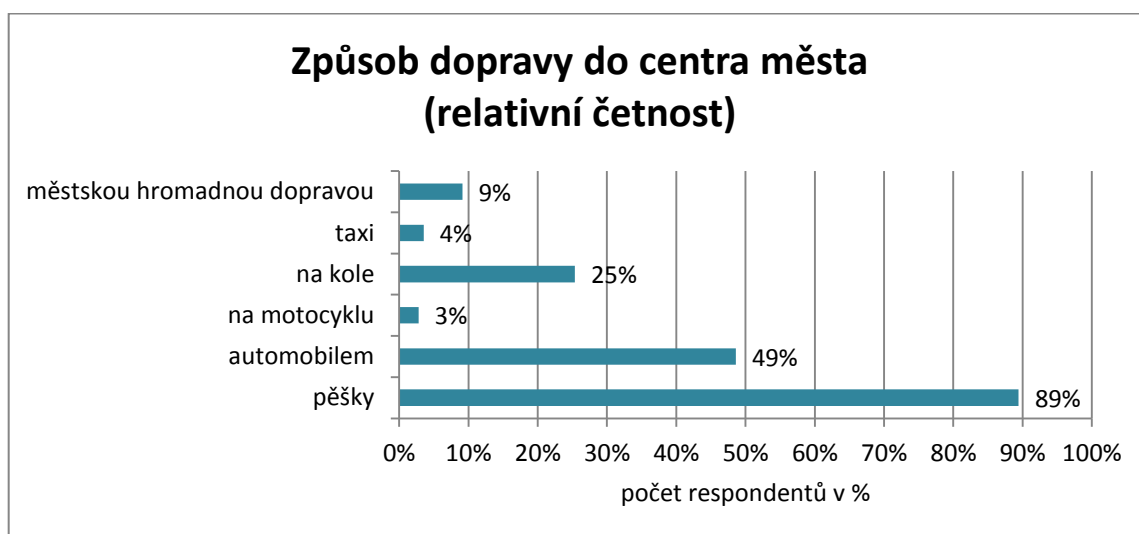

Obr. 13: Zobrazení četnosti využívání služeb v centru města
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

5. *Jakým způsobem se do centra města dopravujete?*

Uzavřená otázka, týkající se způsobu, jakým se respondenti do centra města Písku dopravují, byla opět otázkou typu multiple choice. Respondenti zde uvedli, že nejčastěji chodí pěšky. Tuto variantu zvolilo 127 dotázaných. Druhou nejčastější odpovědí byla doprava automobilem, odpovědělo tak 69 lidí. Z toho však 53 dotázaných uvedlo, že do centra města chodí pěšky, využívají ale také automobil a případně další dopravní prostředky.

Nejméně zastoupené odpovědi na tuto otázku byly varianty motocykl a taxi. Procentuální znázornění je znázorněno na Obr. 14.

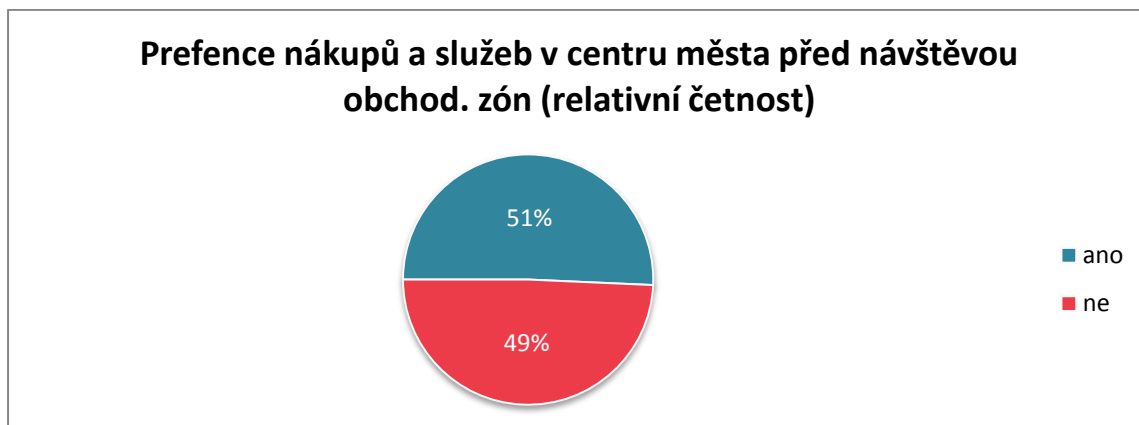
Obr. 14: Zobrazení četnosti odpovědí na způsobu dopravy do centra města
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

6. *Preferujete nákupy a jiné služby v centru města před návštěvou obchodních zón na okraji města? Uveďte případně důvod.*

Další výzkumná otázka se týkala preference nákupů a jiných služeb v centru města před nákupy v obchodních zónách na okraji města Písku. Respondenti měli na výběr pouze varianty ano – ne. Odpověď na tuto otázku byla z pohledu počtu respondentů velmi vyrovnaná. 72 respondentů upřednostňuje nákupy a služby v centru města a zvolilo odpověď „ano“, zbylých 70 dotázaných uvedlo opačnou preferenci. Relativní četnost odpovědí je zobrazena na Obr. 15.

Důvody, proč respondenti raději využívají služeb v centru, se příliš neliší. Mnozí uvedli, že centrum města je pro mnohé z nich dostupnější bez použití automobilu či preferují přímý kontakt s prodejci. Někteří také uvedli specifický způsob nakupování – bezobalový, který je v nákupních centrech téměř nemožný.

Respondenti, kteří preferují nákupy v obchodních zónách na okraji města Písku, argumentují tím, že je zde snadnější možnost parkování, finančně výhodnější nakupování a vše je na jednom místě, je zde tedy předpoklad velké časové úspory.

Obr. 15 Zobrazení četnosti odpovědí na preferenci nákupů a služeb v centru města před návštěvou obchodních zón
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

7. Víte o tom, že existují plány na úpravu veřejných prostranství v centru města Písku? Jste o tom informován/a?

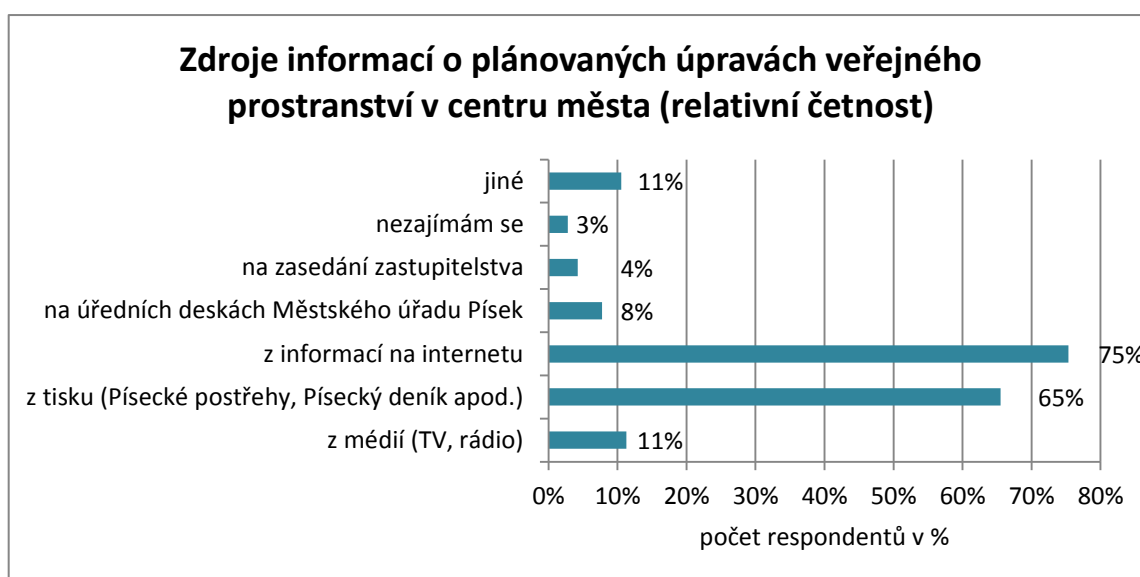
Další uzavřená otázka s jednou volbou odpovědi, se týkala povědomí obyvatel o tom, že se samospráva města Písku otázkou úpravy veřejných prostranství v centru města zabývá. Většina dotázaných uvedla, že o těchto plánech ví a variantu „ano“ označilo 71 % respondentů, zbylých 29 % není s plány na úpravu seznámena. Grafické znázornění je uvedeno na Obr. 16.

Obr. 16: Zobrazení četnosti odpovědí ohledně povědomí o existenci plánů na úpravu veřejných prostranství v centru města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

8. *Jak se dozvídáte informace o plánovaných úpravách veřejného prostranství v centru města?*

Osmá otázka se zaměřila na způsob, jakým se respondenti dozívádají informace o záměrech městské samosprávy k tématu úprav veřejných prostranství v centru Písku. Nejvíce osob uvedlo, že tyto informace získává na internetu. Někteří uvedli i konkrétní webové stránky, nejčastěji Facebook a webové stránky města Písku. Tuto variantu zvolily hlavně mladší věkové skupiny. Velmi významným zdrojem informací k této tematice jsou i regionální tiskoviny, jako Písecké postřehy či Písecký deník. Ostatní nabízené možnosti nejsou z pohledu respondentů příliš využívané. Jedná se o média (TV, rádio), úřední desky Městského úřadu Písek a pravidelné zasedání zastupitelstva. V možnosti „jiné“ se několikrát objevila shodná odpověď, že informace získávají ve svém zaměstnání, od známých nebo od zainteresovaných osob. Procentuální zastoupení jednotlivých možností je uvedené na Obr. 17.

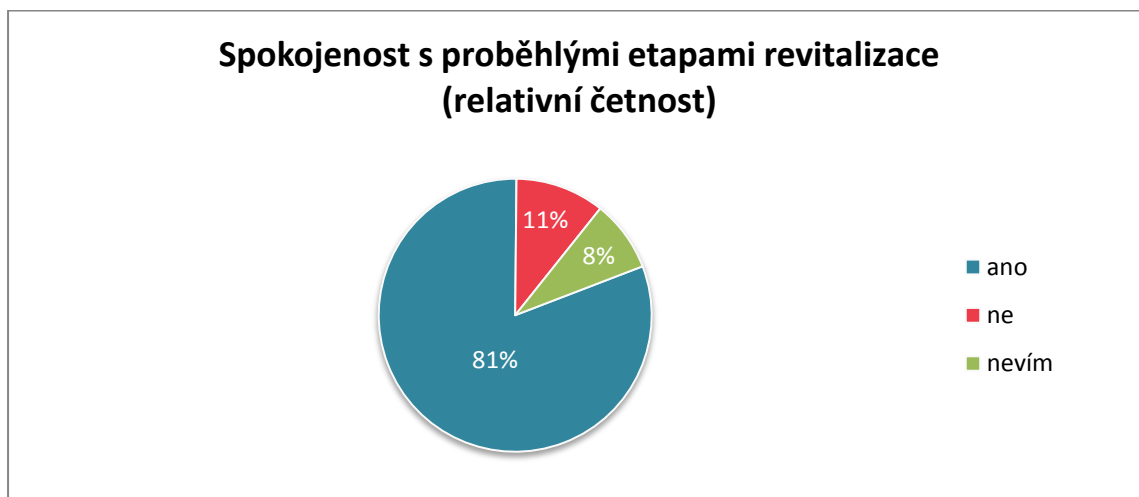
Obr. 17: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně zdrojů informací o plánovaných úpravách veřejného prostranství v centru města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

9. *Jste spokojen/a s proběhlými etapami revitalizace města Písku (lokality Bakaláře, parkány a promenáda od Kamenného mostu k městské elektrárně, oprava sladovny)? Uveďte důvod.*

Cílem této otázky bylo zodpovědět, zda jsou respondenti spokojeni s již proběhlými etapami revitalizace města Písku. 81 % dotázaných uvedlo, že je s revitalizací centra spokojena. Zmiňují, že se podařilo udržet historický ráz daných

míst, vizuální sjednocení částí historického centra, vznikla místa vhodná k odpočinku a trávení volného času.

Zbylí respondenti uvedli, že nejsou s revitalizací spokojeni nebo nemají jasný názor. Argumentují tím, že výrazně ubylo zeleň, která byla nahrazena dlažbou. Dále uvádí, že mohla být lépe vyřešena praktičnost některých částí, např. kamenné lavičky na Bakalářích. Graficky jsou odpovědi na tuto otázku znázorněny na Obr. 18.

Obr. 18: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně spokojenosti s proběhlými etapami revitalizace (lokality Bakaláře, parkány a promenáda od Kamenného mostu k městské elektrárně, oprava sladovny)

Zdroj: vlastní zpracování, 2018

10. Co se Vám nejvíce líbí na historickém centru města?

Další otázka byla otevřená a respondenti zde měli možnost sdělit, co se jim v historickém centru města Písku líbí. Otázka byla nepovinná, odpovědělo však 96 dotázaných.

Velmi často jsou zde zmiňovány historické stavby – Kamenný most, děkanský kostel Narození Panny Marie, Sladovna, elektrárna a další historické domy v centru města. Někteří také zmiňují „genius loci“ píseckého centra, kompaktnost středu města, Palackého sady nebo prostor Velkého, Alšova a Havlíčkova náměstí. Vyskytly se i odpovědi zmiňující zvýšení potenciálu centra po omezení množství parkujících aut.

11. Co se Vám nelíbí a rád/a byste změnil/a na historickém centru?

Další nepovinnou otázku vyplnilo taktéž 96 dotázaných. Nejčastější problém, který respondenti vidí, je velké množství automobilů v centru měst. S tím jsou samozřejmě spojená i parkovací místa na Velkém a Alšově náměstí. Respondenti uvádí, že je potřeba tento stav změnit, buď úplným zákazem vjezdu do středu města či

množství aut regulovat. Někteří také nesouhlasí s poplatky, které jsou na obou náměstích za parkování vybírány. Častokrát je také zmíněna odpověď týkající se nedostatku zeleně v centru města a použitá dlažba v centru města

Několika respondentům se dále nelíbí velké množství prodejen typu „večerek“ či některé stavby převážně z 2. poloviny 20. století, které nezapadají do historického rázu centra města.

12. Jak si Vy osobně představujete revitalizaci historického centra (lokality Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?

Dvanáctá otázka se týkala představy respondentů o revitalizaci historického centra města v lokalitě, která má být v dohledné době revitalizována. Jedná se o lokalitu Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlých ulic. Odpovědi navazují na předchozí otázky, týkající se osobního názoru na vzhled centra města. Odpovědi na tuto otázku jsou často velmi obdobné – redukce parkovacích míst a více zeleně.

Objevují se zde také návrhy na opravu chodníků a vozovky, zřízení kašny a dalších vodních prvků nebo přidání klidových zón včetně rozšíření prostoru pěších zón.

13. Jste seznámen/a s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace prostoru historického centra města Písek (lokality Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice) od autorů MCA atelier s r.o. (Ing. arch. Miroslav Cikán, Ing. arch. Vojtěch Ertl, Ing. arch. Vojtěch Novotný)? Uveďte, kde jste projekt viděl/a.

Cílem otázky bylo zjistit, zda jsou respondenti seznámeni s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace historického centra města, které se, dle předem stanovených kritérií samosprávou města, nejvíce přiblížilo představě o budoucím stavu lokality Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlých ulic.

Nadpoloviční většina (87 dotázaných) uvedla, že vybranou variantu od autorů MCA atelier s r. o. nevidělo. 46 respondentů zaznamenalo existenci zvoleného návrhu. Tento projekt respondenti zaregistrovali na internetu, např. na webových stránkách města Písku nebo na webových stránkách České komory architektů. Několik dotázaných zaznamenalo návrh v regionálním tisku (Písecký deník, Písecký svět apod.) či na výstavě návrhů ve Sladovně. Odpovědi jsou též zřejmé z Obr. 19.

Seznámení s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace (relativní četnost)

Obr. 19: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně povědomí respondentů s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace prostoru historického centra města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

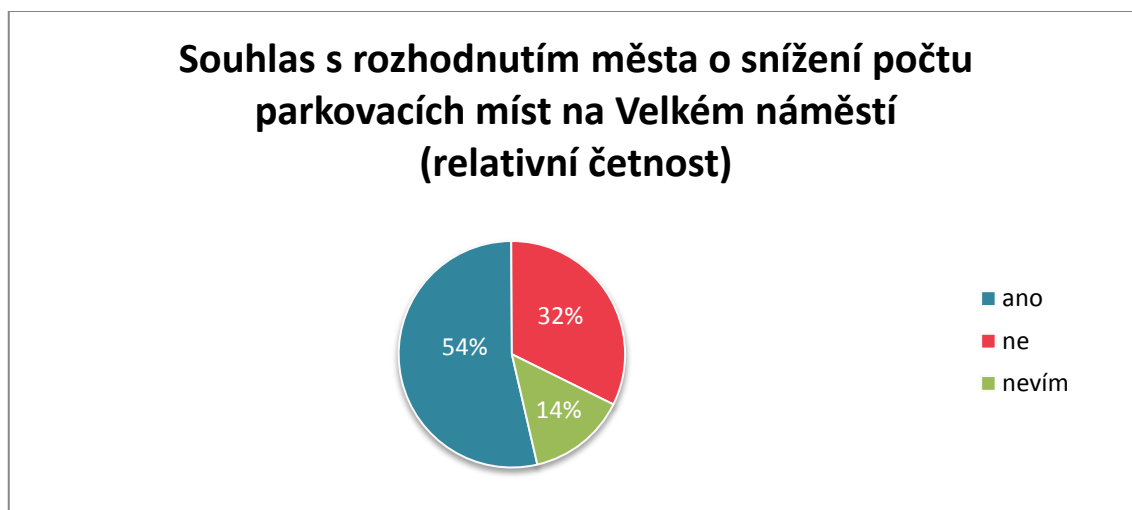
14. Plánovanou revitalizací Velkého náměstí dojde k úbytku parkovacích míst (současný stav 116/návrh 65 míst). Schvalujete toto rozhodnutí města Písku? Uved'te důvod.

Poslední otázka dotazníkového šetření se věnovala názoru respondentů na redukci parkovacích míst v prostoru Velkého náměstí. 54 % dotázaných uvedlo, že s úbytkem parkovacích míst souhlasí. Uvádí, že náměstí nemá sloužit jako velkokapacitní parkoviště. Písek je malé město a v docházkové vzdálenosti, max. 10 minut, se nachází několik velkých parkovišť, která by snížení počtu parkovacích míst na Velkém náměstí mohla nahradit. Jiní argumentují, že s návrhem souhlasí, ale je potřeba vybudovat alternativní stání, např. plánovaný parkovací dům nedaleko centra města.

32 % respondentů s úbytkem počtu parkovacích míst v prostoru Velkého náměstí nesouhlasí. V odpovědích se objevují argumenty, kde zdůrazňují nedostačující kapacitu parkovacích míst na Velkém náměstí – redukce parkovacích stání by situaci pouze zhoršila. Jiní se obávají vylidňování centra města nebo názor, že auta k životu ve městě patří. Odpověď „ne“ ale někteří zvolili z důvodu, že by uvítali náměstí zcela bez aut, neboť snížení pouze o jednu třetinu problém náměstí nevyřeší. Je zde také obava, aby redukce parkovacích míst nezpůsobila opačný účinek – aby se prostor náměstí nestal pouze dalším kruhovým objezdem těch, kteří ve snaze zde zaparkovat, budou neustále hledat volná parkovací místa.

Zbylí respondenti uvádějí, že nejsou s problematikou parkování na Velkém náměstí seznámeni a nemají tak jednoznačný názor na snížení počtu parkovacích míst. Je zde ale také názor, že s úbytkem souhlasí, ale obávají se komplikací ohledně

dostupnosti některých služeb pro zákazníky. Relativní četnost odpovědí je uvedena na Obr. 20.

Obr. 20: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně souhlasu respondentů se snížením počtu parkovacích míst na Velkém náměstí
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

8.2 Výsledky dotazníkového šetření – podnikatelé

8.2.1 Charakteristika respondentů

Dotazníkové šetření mezi podnikatelskými subjekty bylo provedeno v zájmové oblasti dle kritérií uvedených v kapitole 7.1. Bylo osloveno 36 podniků, z nichž 30 dotazník vyplnilo a přispělo tak k relevantnějšímu vyhodnocení.

Nejvíce respondentů má svou provozovnu v prostoru Velkého náměstí, jedná se o 18 subjektů, dalších 7 dotázaných uvedlo Jungmannovu ulici. Zbýlých 5 podniků se nachází na Alšově náměstí. Relativní četnost sledovaného znaku je uvedena na Obr. 21.

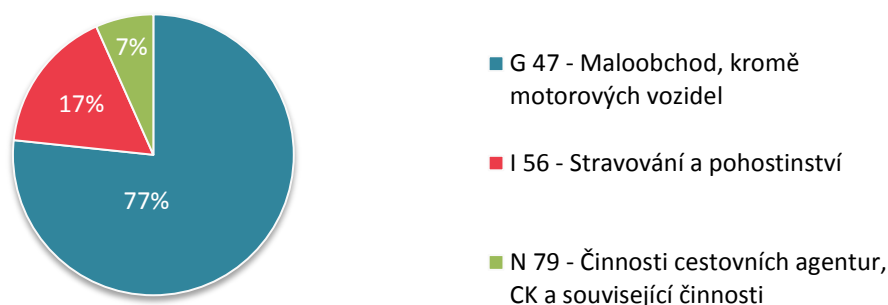
Umístění provozovny (relativní četnost)

Obr. 21: Zobrazení struktury respondentů podle umístění provozovny
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Otázka, věnující se oboru podnikání, byla vyhodnocena dle klasifikace ekonomických činností (CZ – NACE). Nejvíce zastoupenou skupinou je kategorie *G 47 – Maloobchod, kromě motorových vozidel*. Ačkoliv byl dotazník anonymní, někteří respondenti uváděli konkrétnější odpovědi, např. lékárna, prodej šperků, optika, prodej potravin nebo prodej oblečení. Většina však uváděla pouze „maloobchod“ nebo „prodejní činnost“. Do dotazníkového šetření se zapojilo i několik kaváren a restaurací. Tyto subjekty se řadí do kategorie *I 56 – Stravování a pohostinství*. Poslední zastoupená kategorie je *N 79 – Činnosti cestovních agentur, CK a související činnosti*. Relativní četnosti zastoupení zmiňovaných ekonomických činností jsou zřejmé z Obr. 22.

Obor podnikání dle CZ - NACE (relativní četnost)

Obr. 22: Zobrazení struktury respondentů podle oboru podnikání (CZ – NACE)
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

Členění provozoven podle roku vzniku podniku lze rozdělit na tři století. Jeden podnik uvedl, že se jeho založení datuje již do 19. století – uveden je rok 1848.

V průběhu své existence však podnik změnil umístění provozovny a na současném místě se nachází až od roku 1992. Vyjma jednoho podniku, který byl založen roku 1935 a na stejném místě se nachází dosud, vzniklo 11 provozoven v 90. letech 20. století. Z těchto provozoven změnilo 6 místo podnikání. Zbylé provozovny vznikly až během 21. století, respektive nejstarší z této skupiny zahájily podnikání v roce 2003. Tyto podniky změnilly umístění pouze ve dvou případech.

Další členění zapojených podnikatelských subjektů je podle počtu zaměstnanců. I v tomto znaku se jednotlivé provozovny různí. Nejvíce podnikatelů uvedlo, že v provozovně pracuje pouze jeden zaměstnanec. Tento případ je zaznamenán osmkrát. V dalších sedmi provozovnách uvedli, že zaměstnávají dvě osoby. Zbylé podniky zaměstnávají více osob. V jednom případě je uvedeno až 15 zaměstnanců. Jedná se o maloobchod na Velkém náměstí.

Zapojené podniky lze rozdělit také podle prodejní plochy nebo v případě stravovacích zařízení podle počtu míst u stolu. Z pohledu prodejní plochy uváděly provozovny pouze možnosti nabízené v dotazníku. 18 provozoven uvedlo, že jejich prodejní plocha je v intervalu 50 až 100 m². Dalších 6 podniků prodává na ploše do 50 m² a 3 provozovny uvádí plochu 100 až 200 m². V této otázce dochází ke zkreslení informace, neboť pouze dvě stravovací zařízení uvedla počet míst u stolu – 45 a 60 míst, zbylá zařízení uváděla informaci o velikosti prodejní plochy.

Poslední klasifikace je dle vlastnických poměrů, zda se jedná o prostory vlastní či pronajaté. Většina respondentů uvedla, že se provozovna nachází v pronajatých prostorech. Tuto variantu využívá 25 podniků. Zbylých 5 subjektů podniká v soukromých prostorech. Jedná se převážně o maloobchodní prodejce.

8.2.2 Odpovědi na výzkumné otázky a jejich interpretace

1. Jaké výhody a nevýhody vidíte v tomto místě – ve středu města?

První otevřená otázka byla zaměřena na názor podnikatelů ohledně výhod a nevýhod, které jsou pro umístění jejich provozovny, významné. Mezi výhody, které respondenti uvádí, se řadí dosažitelnost pěší chůzí i automobilem včetně možnosti parkování, počet potenciálních kolemjdoucích zákazníků a dále atraktivita okolí. Jednoznačné nevýhody, které podnikatelé zmiňují, jsou nedostatek parkovacích míst pro zákazníky a výše nájemného.

2. Uvažovali jste o přesunutí provozovny do jiné části města? Uveďte důvod

V této polouzavřené otázce měli respondenti uvést, zda uvažovali o přesunu provozovny na jiné místo. Pouze tři provozovny tuto variantu zvažují. Proč o tomto kroku uvažují, jsou např. důvody nevyhovujících prostor, výše nájemného nebo nedostatek zákazníků. Všechny podnikatelské subjekty, které přesun zvažují, podnikají v oblasti maloobchodu.

3. Co je, podle Vás, největší problém současného stavu historického centra (Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?

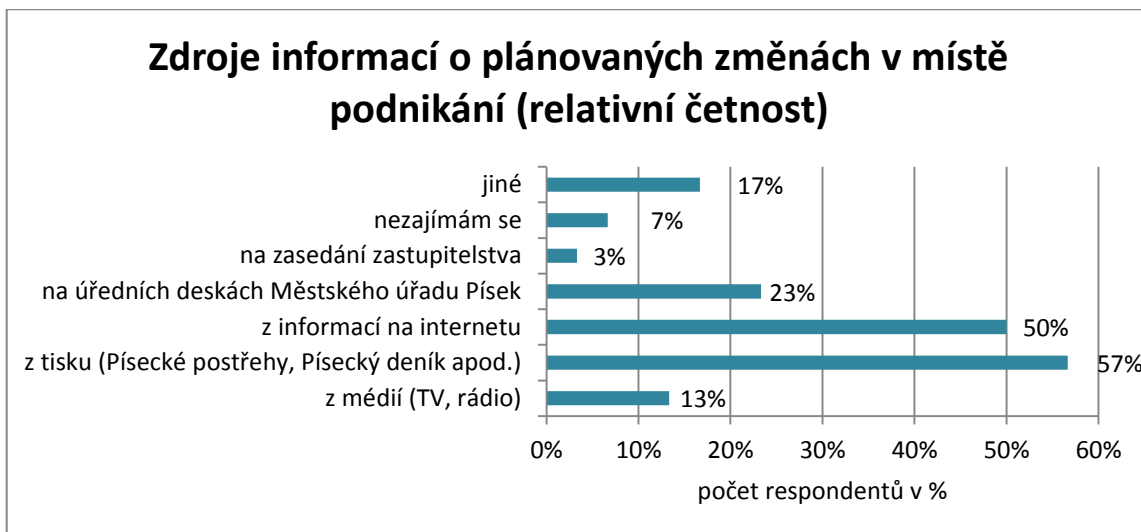
Zamyšlení respondentů nad největším problémem současného stavu historického centra přineslo opět velmi obdobné odpovědi. Ti, kteří otázku vyplnili, v první řadě zmiňují opakující se problém s nedostatkem parkovacích míst a jeho vysokou cenou. Zásadní problém s automobilovou dopravou však neuvádí restaurace a kavárny. Tyto provozovny uvádí naopak velký provoz v prostoru Velkého náměstí, jiní uvádí nedostatek laviček.

Další problémy, které s centrem města souvisí a respondenti je uvádí, jsou mizející rozmanitost obchodů a velký počet provozoven typu „večerek“.

4. Jakými sdělovacími prostředky získáváte informace o plánovaných změnách v místech, kde podnikáte?

Další dotazníková otázka byla zaměřena na zdroje, ze kterých podnikatelé získávají informace o plánovaných úpravách a změnách v místech, kde se nachází jejich provozovna. Nejvíce respondentů uvedlo, že tyto informace získává z tisku – Písecké postřehy, Písecký deník a dalších. Druhou nejčastější odpovědí byly informace získané na internetu. 7 dotázaných tyto informace získává na úředních deskách Městského úřadu. U těchto respondentů se však nejedná o jediný zdroj informací. Někteří využili i možnosti „jiné“ a napsali, že se o plánovaných změnách informují od zákazníků nebo od majitelů domů.

Pouze 2 podnikatelé uvedli, že se o dění v místech, kde podnikají, nezajímají. Grafické zhodnocení této otázky je na Obr. 23.

Obr. 23: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně zdrojů informací o plánovaných změnách v místech podnikání
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

5. *Jste seznámeni s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace prostoru historického centra města Písku (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice) od autorů MCA atelier s r. o. (Ing. arch. Miroslav Cikán, Ing. arch. Vojtěch Ertl, Ing. arch. Vojtěch Novotný)? Uveďte, kde jste případně projekt viděli.*

Otázka, týkající se povědomí respondentů o návrhu urbanisticko-výtvarného řešení revitalizace v prostoru Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlých ulic, je vyhodnocena na Obr. 24. S konkrétním řešením revitalizace je seznámeno 16 podnikatelských subjektů. Odpověděli, že návrh viděli na internetu, více zainteresovaní se pak zúčastnili besedy na Městském úřadě, nebo konzultovali s příslušnými orgány – městským architektem a stavebním úřadem v Milevsku. Zbýlých 14 respondentů návrh nevidělo.

Seznámení podnikatelů s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace (relativní četnost)

Obr. 24: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně navrženého urbanisticko-výtvarného řešení revitalizace historického centra města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

6. Líbí se Vám navržené řešení revitalizace historického centra města Písku? Uveďte důvod.

Šestá dotazníková otázka navazovala na předchozí a měla za úkol zhodnotit, zda se podnikatelům projekt revitalizace líbí a případně uvést i odůvodnění. Pouze jeden podnikatelský subjekt uvedl, že je s navrženou podobou revitalizace spokojen. Nejvíce respondentů uvedlo, že s návrhem nesouhlasí. Uvádí, že snížením počtu parkovacích míst dojde k úbytku zákazníků, jiní mají obavy z dalšího vyliďňování centra města. V deseti případech zvolili dotázaní variantu „nevím“. Několik z nich nedokáže navržené řešení zhodnotit, neboť návrh neviděli. Relativní četnost odpovědí je zřejmá z Obr. 25.

Spokojenost s navrženým řešením revitalizace centra města (relativní četnost)

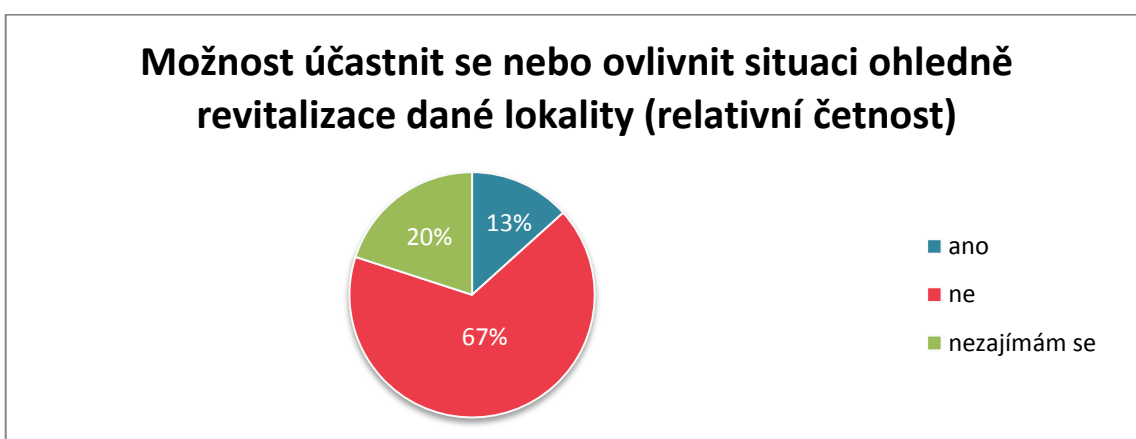

Obr. 25 Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně spokojenosti podnikatelů s navrženým řešením revitalizace historického centra města Písku
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

7. Mohli jste se nějakým způsobem účastnit či ovlivnit situaci ohledně revitalizace historického centra (lokality Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)? Uved'te případně jak.

Cílem otázky bylo zjistit, zda měli podnikatelé příležitost vyjádřit se k situaci ohledně plánované revitalizace v historickém centru. 4 respondenti uvedli, že se o dění zajímají a mohli se zapojit se svými námitkami. Někteří podepsali petiční arch, jiný podnikatel uvádí, že na jeho připomínky nebyl brát zřetel a jeden dotázaný byl pozván na schůzku ohledně revitalizace centra. Většina (20 respondentů) uvedla, že se žádným způsobem nemohli účastnit nebo ovlivnit situaci ohledně této revitalizace.

Zbýlých 6 podniků se o plánovanou revitalizaci příliš nezajímá. Grafické zhodnocení odpovědí je uvedeno na Obr. 26.

Obr. 26: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně možnosti účastnit se nebo ovlivnit situaci revitalizace dané lokality
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

8. Revitalizací historického centra dojde k úbytku parkovacích míst (současný stav 116/návrh 65 míst). Myslíte si, že to Vaši provozovnu negativně ovlivní? Uved'te případně jak

Velmi shodně odpovídali respondenti na otázku ohledně plánovaného úbytku parkovacích míst v prostoru Velkého náměstí. V 90 % případech zde byla uvedena odpověď „ano“, tedy že jejich živnost redukce parkovacích míst ovlivní. Hlavně se obávají výrazného úbytku počtu zákazníků, případně rušení provozoven.

Pouze 10 % provozoven, mimochodem zaměřené na gastronomii a cestovní ruch, nevidí v úbytku parkovacích míst zásadní problém a též neuvádí žádné důvody. Graficky je situace znázorněna na Obr. 27.

Očekávaný negativní vliv snížení počtu parkovacích míst (relativní četnost)

Obr. 27: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně očekávaného negativního vlivu snížení počtu parkovacích míst
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

9. Někteří podnikatelé si v poslední době stěžují na úbytek počtu zákazníků? Je to i Váš případ?

Z uzavřené otázky bylo zjišťováno, zda se podniky potýkají s ubýváním počtu zákazníků. Odpověď „ano“ zvolilo 16 provozoven, dalších 11 respondentů nezaznamenalo pokles zákazníků. U 3 podnikatelů nebyla vyplněna ani jedna z nabízených možností. Relativní četnost odpovědí je zřejmá z Obr. 28.

Úbytek počtu zákazníků v poslední době (relativní četnost)

Obr. 28: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně úbytku počtu zákazníků v poslední době
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

10. Jste ochotni se nějakým způsobem zapojit do zatraktivnění historického centra města? Uveďte případně jak.

Poslední dotazníková otázka se věnovala ochotě podniků zapojit se nějakým způsobem do zatraktivnění centra města Písku. V případě této otázky, odpovědělo 13 respondentů kladně. Uvádí, že jsou ochotni nad možným řešením diskutovat, pokud ovšem bude brát zřetel na to, co od města oni očekávají. Jiní uvádí, že by mohli k zatraktivnění historického centra přispět vhodným designem provozovny. Ostatní respondenti nemají zájem zapojit se do zatraktivnění centra. Relativní četnost odpovědí je uvedena na Obr. 29.

Obr. 29: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně ochoty zapojit se do zatraktivnění historického centra města (relativní četnost)
Zdroj: vlastní zpracování, 2018

8.3 Výsledky online komunikace – městský architekt

Poslední aktér, který je do výzkumné části bakalářské práce zapojen, je městský architekt, pan Ing. arch. Josef Zábranský. Náplní práce městského architekta je například územní plánování, rozhodování o barevnosti fasád, umístování reklam nebo vyjádření se k předzahrádkám ve městě. Vlastního městského architekta má Písek již mnoho let, před rokem 1989 působil ve městě Ing. arch. Josef Hermoch, po něm na tuto pozici nastoupil Ing. arch. Václav Adámek. Od roku 1997 tuto funkci plní Ing. arch. Josef Zábranský. (Písecký deník, 2016)

Zásadním impulsem pro revitalizaci historického centra města Písku (lokality Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice) je rozhodnutí rady města. Jako největší problém se jeví nevyhovující fyzický stav: dosluhující městský mobiliář, zhoršený stav kanalizace na Velkém náměstí, špatný stav komunikací a dopravní řešení. Zábranský

uvádí, že cílem této revitalizace je „*kultivace nejcennější historické centrální části města Písek. Nástrojem je prokreslení jeho architektonických, památkových a kulturních kvalit a kvalit obecně pobytových, které se uplatňují jak v objektech, tak ve sdíleném veřejném prostoru města. Ty je třeba vnímat v jednotě s předešlými hodnotami řešené oblasti jako jeden kulturní celek.*“ (Zábranský, 2018). Kroky vedoucí k revitalizaci obsahují architektonickou soutěž, jednací řízení, zpracování projektové dokumentace, vyjednání stavebního povolení a vypracování podrobného prováděcího projektu. Nakonec je nutné vybrat vhodného zhotovitele stavby.

Práce na revitalizaci budou rozděleny na několik etap. První etapa by měla být, v závislosti na výsledcích komunálních voleb, zahájena během roku 2019. V současné době totiž brání revitalizaci námitka účastníků řízení z podjatosti úředníků Městského úřadu Písek v územním řízení. Jak bude samotná stavba konkrétně probíhat, architekt neví. Tato záležitost je v gesci dopravně inženýrských opatření (DIO), která budou zpracována v návaznosti na konkrétních stavebních etapách akce.

Do projektu revitalizace by měla být zahrnuta i myšlenka Smart City, kterou město Písek velmi podporuje. Mohlo by jednat například „*o využití systémů dopravní telematiky pro sledování obsazenosti jednotlivých parkovacích míst včetně proměnného informačního a navigačního systému na parkování, dále bezhotovostní on-line parkovné, zapojení moderních a ekologických způsobů dopravy jako je elektromobilita a k tomu potřebná infrastruktura, informovanost návštěvníků města, inteligentní osvětlení, bezpečnostní systémy, případné zakomponování do systému odpadové vody atp.*“ (Zábranský, 2018)

Jedna z otázek byla zaměřena na příklady dobré praxe - *Inspirujete se při plánování revitalizace historického centra jinými městy v ČR nebo v zahraničí? Můžete prosím blíže specifikovat?* Pan Zábranský uvedl, že architektonická soutěž ohledně revitalizace historického centra byla vypsána volně, tzn., že řešení bylo ponecháno na invenci zúčastněných architektů/atelierů a je možné, že ve svých projektech čerpali ze svých profesních zkušeností z jiných řešených lokalit.

Mezi veřejností, podnikateli a zástupci města ohledně budoucí podoby historického centra proběhla tři jednání – dvě s veřejností a jedno s podnikateli. S podnikateli funguje, až na výjimku ohledně podjatosti, adekvátní komunikace, včetně hledání společných řešení.

Jak dále pan architekt píše, je jedinou obavou podnikatelů pokles zisků, který by ponížení parkovacích míst v řešené ploše mohlo způsobit. Ačkoliv on se k této situaci vyjadřuje tak, že zklidněné místo bude pouze před budovou radnice a bude navazovat na stávající pěší promenádu ulic Nerudova-Heydukova-Karlova a dále ke Kamennému mostu. To tedy znamená, že uvedená pobytová funkce prostor spíše uklidní a oživí.

Je známo, že již proběhly některé části revitalizace města Písku – Bakaláře, parkány, promenáda od Kamenného mostu k městské elektrárně a oprava Sladovny. Nyní se chystá oprava Velkého náměstí, Alšova náměstí a Jungmannovy ulice. V dalších etapách, jak městský architekt uvádí, by měla být ještě opravena Smetanova, Chelčického a Ningrova ulice.

Projekty, výše zmíněné, které již revitalizačním procesem prošly, jsou hodnoceny jako zdařilé. Projekty se zúčastnily finálového kola soutěže Stavba roku. Z přibližně 50 předložených projektů postoupil Písek do finálové 15.

9 Diskuze

Hlavním cílem dotazníkového šetření a expertního dotazování bylo pojmenování potřeb, názorů a postojů klíčových aktérů rozvoje města Písku na revitalizaci centra města.

9.1 Zhodnocení potřeb, názorů a postojů obyvatel

Z dotazníkové šetření vyplynulo, že mezi obyvateli všech věkových kategorií výrazně převládá spokojenost s proběhlými etapami revitalizace nad jejich negativní kritikou.

9.1.1 Problematika snížení počtu parkovacích míst

Jako hlavním problém, který vyplynul z dotazníkového šetření, se zdá být problematika dopravy v centru města. Tuto tezi potvrzuje hned několik zjištěných skutečností. Nejlépe to dokládají odpovědi na otevřenou otázku „co se Vám nelíbí a rád/a byste změnil/a na historickém centru“, kde respondenti nejčastěji uváděli množství automobilů, které se v centru nachází. Co se týká otázky vztahující se k počtu parkovacích míst, téměř tři čtvrtiny respondentů, navštěvujících centrum pouze občas je očekávaně pro redukci počtu parkovacích míst. Naopak ti, kteří centrum navštěvují každý den, tvoří pouze asi polovinu těch, kteří s úbytkem počtu parkovacích míst souhlasí.

Jiným příkladem může být způsob dopravy do města. Pro snížení počtu parkovacích míst jsou hlavně ti, kteří do centra chodí převážně pěšky. Dvanáct respondentů, kteří neuvedli žádný motorový dopravní prostředek, kterým by se do centra města dopravovali, překvapivě s redukcí parkovacích míst nesouhlasí. Je tedy zajímavé, že obyvatelé města, kteří do centra chodí pěšky či jezdí na kole, nesouhlasí s rozhodnutím o snížení počtu parkovacích míst.

Poslední příklad porovnání situace ohledně úbytku parkovacích stání je mezi respondenty, kteří v centru města bydlí nebo pracují. V obou těchto kategoriích nejde jednoznačně určit, zda s návrhem souhlasí, odpověď ano vs. ne je zde zastoupena téměř stejnou měrou.

Obecným trendem je omezování dopravy v centru města a nahrazování parkovacích ploch pěšími zónami. Tuto tendenci můžeme spatřit i v plánování

revitalizací v Písku. Písek nechce město pro automobily zcela uzavřít, nechce však využívat ploch náměstí pouze jako parkovacích stání.

9.1.2 Problematika využívání služeb v centru města Písek

Velmi významné je pro obyvatele centrum z hlediska využívání služeb. Některou ze služeb, kvůli které obyvatelé centrum navštěvují, uvedlo 85 % dotázaných. Tato skutečnost souhlasí se zjištěními, která uvádí Kibic a Vošahlík (2011) a to, že služby jsou významným funkčním prvkem města. Nejvíce jsou zastoupeny služby gastronomické, bankovní a pojišťovací a v neposlední řadě také maloobchodní. Z výsledků dotazníkového šetření je zřejmé, že i ti, kteří neupřednostňují nákupy a služby v centru města, sektor služeb ve středu města také využívají. S terciací v centru je, dle literatury, ale také spojena větší náročnost na dopravu v centru města.

9.1.3 Problematika informovanosti a zapojování obyvatelstva do procesu revitalizace

Další hledisko, podle kterého lze obyvatele hodnotit, je jejich informovanost a zapojování do procesu revitalizace. Všeobecné povědomí respondentů, o plánovaných úpravách centra města Písku, je z výsledků zřejmé. Z tohoto pohledu je zřejmé, že město Písek je schopné informace ohledně revitalizačních procesů svým občanům poskytovat. Nejvíce využívanými komunikačními prostředky, které tomuto účelu slouží, jsou internetové portály (webové stránky města Písku, Facebook) a regionální tiskoviny (Písecké postřehy, Písecký deník, Písecký svět apod.)

V dotazníku byla také otázka, kde byli respondenti dotázáni, jak si individuálně představují revitalizaci středu města Písku. Odpovědi, které napsali, se ve většině parametrech shodují s plánovaným návrhem viz otázka č. 12 v kapitole 8.1.2.

9.2 Zhodnocení potřeb, názorů a postojů podnikatelů

Shodně, jako u dotazníkové šetření prováděné mezi obyvateli, je největší kámen úrazu **problematika dopravy** ve středu města. Svými odpověďmi, které v dotaznících uvádí, mají z plánovaného řešení revitalizace centra města vážnou obavu, někteří až existenční. Jasný názor na tuto problematiku ukazují výsledky dotazu ohledně plánovaného úbytku parkovacích míst a možné ovlivnění provozoven. Ti, kteří si myslí, že je redukce parkoviště ovlivní, uvádějí pouze negativní dopady. Jak je

z dotazníkového průzkumu také patrné, na zachování současného množství parkovacích míst mají zájem hlavně maloobchodní služby. Naopak některé kavárny, případně cestovní kancelář, by upřednostnily celkové zklidnění dopravy. Pro zákazníky může být velký hluk a provoz často důvodem, proč tyto provozovny nenavštívit.

Problémy současného stavu historického centra jsou v případě podnikatelů, ve většině případů, též založeny na dopravní situaci – nedostatku parkovacích míst a placené, případně příliš drahé parkovné. Jak však uvádí např. Ježek (2004) je běžné, že i ti obchodníci, kteří byli ohledně zklidňování dopravy v centru skeptičtí a obávali se negativních vlivů, po čase názor změnili.

Velmi zajímavá je také konfrontace mezi odpověďmi a fakty, které jsou vztaženy k problematice možnosti **účastnění se diskuzí** či **možnost situaci nějakým způsobem ovlivnit**. Podle dostupných informací z nejrůznějších webových stránek je zřejmé, že diskuzí ohledně plánované revitalizace centra města Písku, bylo hned několik. Nelze potom odpovědi podnikatelů, kteří jasně zaznamenali možnost „ne“ (ačkoliv zde byla i možnost „nezajímám se“) brát jako relevantní.

Stejně diskutabilně se lze zamýšlet nad vzájemnou souvislostí mezi otázkami, které jsou věnovány navrženému vzhledu (MCA atelier, s r. o.) a názoru na tento projekt. Ačkoliv pouze 14 respondentů uvedlo, že není s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením seznámeno, v další otázce hned 19 podnikatelů a priori odpovědělo, že s navrženým řešením nesouhlasí. Tento rozpor může vypovídat o ignoraci některých podnikajících subjektů k dění v jejich okolí, kteří s navrženým projektem nesouhlasí, aniž by jej viděli.

9.3 Porovnání potřeb, názorů a postojů všech zúčastněných aktérů

Z hlediska porovnání všech skupin aktérů lze najít některé odlišnosti. Nejvýznamněji je problematika revitalizace a názorů jednotlivých aktérů zřejmá opět **z pohledu dopravy** v centru města.

Zde je patrné, že se názory a představy o budoucí podobě náměstí značně liší. Z pohledu městské správy je snaha centrum zklidnit a zpříjemnit ho např. k trávení volného času. Nástrojem, jak toho docílit, by měla být redukce parkovacích stání v prostoru Velkého náměstí, ze současných 116 parkovacích míst na 65 míst. Městský architekt, a tedy i další zástupci města Písku, nevidí v této změně odůvodněnou obavu

z ovlivnění podnikatelských subjektů v nejbližším okolí. Stejně tak hovoří i literatura. (Ježek, 2004)

Někteří respondenti uváděli, že se obávají zvýšené průjezdnosti automobilů, ve snaze najít volné místo k zaparkování. I tento problém se město snaží řešit. Písek je zapojen do myšlenky Smart City a může tedy mnoha způsoby informovat řidiče i o dopravní situaci ve městě. Jakým způsobem toho lze docílit je uvedeno v kapitole 8.3.

Dalším rozporem je snaha o zapojení veřejnosti do plánované revitalizace, kdy město uspořádalo několik diskuzí na toto téma, umožnilo veřejnosti urbanisticko-výtvarná řešení např. ve formě výstavy v prostorách Sladovny. Je tedy v zájmu každého zúčastněného, jak se k dané problematice postaví, zda se do plánování zapojí, jak budou jednotliví aktéři schopni argumentovat a případně jak budou přístupní k navrženému kompromisu.

Jak také bylo uvedeno v kapitole 6.4, byl mezi podnikateli a zástupci městské správy dohodnut kompromis, že první půlhodina parkování bude pro zákazníky zdarma. Z Obr. 11 je však patrné, že nejvíce potencionálních zákazníků stráví v centru města 1-3 hod., naopak kategorie „max. 30 min.“ je druhá nejméně zastoupená. Nabízí se tedy otázka, zda je toto řešení na místě.

9.4 Navržení možných opatření

Mnoho lidí v rámci dotazníkového šetření zmiňovalo vysoký potenciál historického centra města Písek. Dále z výsledků vyplývá, že další rozvoj města není lhostejný žádné oslovené skupině. Vzhledem k těmto skutečnostem by bylo na místě postupovat v průběhu přípravných řízení k revitalizace centra města v užším kontaktu se všemi potenciálními aktéry a vzájemně respektovat názory jednotlivých zúčastněných skupin, které je možné rozšířit o další.

Největším zmiňovaným problémem se ukazuje být úbytek parkovacích stání v centru města. Z tohoto důvodu se nelze nepozastavit nad chronologií plánovaných prací. Kdy by logicky mělo být nejdříve řešeno rozšíření parkovacích ploch, například formou plánovaného parkovacího domu u Pošty a teprve poté redukovat parkování v centru. Odpor k úbytku parkovacích ploch a omezení vjezdu do centra může pramenit i ze zvyklostí místních obyvatel i podnikatelů vzhledem k jejich dlouhodobé zkušenosti s parkováním v centru. Písek by si mohl vzít za vzor historické centrum města Český

Krumlov, kam je vjezd automobilům v určitých časech naprosto zakázán a obyvatelé si přesto zvykli.

Další možností řešení dopravy do centra se ukazuje být zkvalitnění dostupnosti a zkrácení intervalů městské hromadné dopravy, která by přednostně a častěji měla obsluhovat záchytná parkoviště a navíc by jí měl být umožněn vjezd do centra, který v současné době není. Zejména starší, hůře pohybliví občasně by tuto alternativu jistě uvítali.

Závěr

Hlavním cílem této práce bylo zjištění potřeb, názorů a postojů klíčových aktérů rozvoje města Písku na revitalizaci centra města. Za klíčové aktéry byli zvoleni obyvatelé města Písku, dále podnikatelé s provozovnou v centru a jako zástupce městské správy byl osloven městský architekt.

Jako hlavní kámen úrazu se v současnosti jeví nedostatečná kapacita parkovacích ploch ve středu města Písku, která je však relativní vzhledem k množství parkovacích míst na záchytných parkovištích, nacházejících se jen několik minut chůze od centra.

Pochopitelné jsou obavy podnikatelů z negativního ovlivnění zisků ze své činnosti. Představitelé města neberou tyto obavy na lehkou váhu, ale těchto černých scénářů neobávají a mají pro to své opodstatněné argumenty.

Obecně lze konstatovat, že všichni účastníci procesu revitalizace jsou spokojeni s proběhlými etapami.

Názorově nejkompaktněji vystupující skupina jsou podnikatelé, kteří nevěří kladnému přínosu snížení dopravní zátěže náměstí. Jako problematický se jeví nesoulad mezi odpověďmi na otázku konzultace průběhu revitalizace právě mezi skupinou podnikatelů a zástupci města. Z dotazníků je ale jasně patrné, že tento problém není hlavně na straně města, jak podnikatelé často uváděli, ale je zejména na jejich straně a pramení z nedostatku zájmu o danou problematiku. I zde se ale najdou světlé výjimky, takoví podnikatelé, kteří sledují dění ve svém okolí a snaží se jej ovlivňovat.

Na základě takto zjištěných potřeb, názorů a postojů bylo možné navrhnout, jak lze tuto situaci řešit. Nejdůležitější v současné době je, aby všichni aktéři sledovali dění ve svém okolí a na výzvy ke spolupráci při řešení veřejných témat, nebyli lhostejní.

Seznam tabulek

Tab. 1: Vnější a vnitřní znaky města.....	12
Tab. 2: Dokumenty používané při územním plánování	21
Tab. 3: Celkové náklady na projekt Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou	30

Seznam obrázků

Obr. 1: Vývoj počtu obyvatel města Písku dle Sčítání	29
Obr. 2: Pohled na tzv. Europrojekt (promenáda).....	31
Obr. 3: Realizace revitalizace – Bakaláře	32
Obr. 4: Pohled na Velké náměstí z ulice Fráni Šrámka	35
Obr. 5: Barokní radnice na Velkém náměstí.....	36
Obr. 6: Alšovo náměstí (pohled od budovy městské polikliniky)	37
Obr. 7: Zobrazení struktury respondentů obyvatel města Písku podle pohlaví	42
Obr. 8: Zobrazení struktury respondentů podle věkových kategorií	43
Obr. 9: Zobrazení struktury respondentů podle místa trvalého bydliště.....	43
Obr. 10: Zobrazení frekvence návštěvnosti centra města Písku	44
Obr. 11: Zobrazení doby strávené v centru města Písku	45
Obr. 12: Zobrazení důvodů návštěv centra města Písku.....	45
Obr. 13: Zobrazení četnosti využívání služeb v centru města	46
Obr. 14: Zobrazení četnosti odpovědí na způsobu dopravy do centra města	47
Obr. 15 Zobrazení četnosti odpovědí na preferenci nákupů a služeb v centru města před návštěvou obchodních zón	48
Obr. 16: Zobrazení četnosti odpovědí ohledně povědomí o existenci plánů na úpravu veřejných prostranství v centru města Písku.....	48
Obr. 17: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně zdrojů informací o plánovaných úpravách veřejného prostranství v centru města Písku	49
Obr. 18: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně spokojenosti s proběhlými etapami revitalizace (lokalita Bakaláře, parkány a promenáda od Kamenného mostu k městské elektrárně, oprava sladovny)	50
Obr. 19: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně povědomí respondentů s navrženým urbanisticko-výtvarných řešením revitalizace prostoru historického centra města Písku.....	52
Obr. 20: Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně souhlasu respondentů se snížením počtu parkovacích míst na Velkém náměstí	53
Obr. 21: Zobrazení struktury respondentů podle umístění provozovny	54
Obr. 22: Zobrazení struktury respondentů podle oboru podnikání (CZ – NACE).....	54

Obr. 23: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně zdrojů informací o plánovaných změnách v místech podnikání	57
Obr. 24: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně navrženého urbanisticko-výtvarného řešení revitalizace historického centra města Písku	58
Obr. 25 Zobrazení relativní četnosti odpovědí ohledně spokojenosti podnikatelů s navrženým řešením revitalizace historického centra města Písku.....	58
Obr. 26: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně možnosti účastnit se nebo ovlivnit situaci revitalizace dané lokality	59
Obr. 27: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně očekávaného negativního vlivu snížení počtu parkovacích míst	60
Obr. 28: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně úbytku počtu zákazníků v poslední době.....	60
Obr. 29: Zobrazení relativní četnosti odpovědí podnikatelů ohledně ochoty zapojit se do zatraktivnění historického centra města (relativní četnost)	61

Seznam použitých zkratk

aj.....	a jiné
apod.....	a podobně
atd.....	a tak dále
atp.....	a tak podobně
CK.....	cestovní kancelář
č.....	číslo
ČR.....	Česká republika
EU.....	Evropská unie
kol.....	kolektiv
mil.....	milion
např.....	například
NUTS.....	nomenklatura územních statistických jednotek
obr.....	obrázek
odst.....	odstavec
ROP.....	Regionální operační program
s.....	strana
Sb.....	sbírky
tab.....	tabulka
tis.....	Tisíc
TV.....	televize
tzn.....	to znamená
tzv.....	takzvaný
vs.....	versus

Seznam pramenů a literatury

Dotazníky

KOŠTELOVÁ, Jana. *Dotazník pro obyvatele* [online]. Plzeň 2018.

KOŠTELOVÁ, Jana. *Dotazník pro podnikatele* [online]. Plzeň 2018.

JEŽEK, Jiří. *Podnikání v centru města Plzně a možnosti jeho zatraktivnění*. [online]. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2017.

Literatura

ADÁMEK, Jan, FRÖHLICH, Jiří, ČÍŽEK, Jiří. *Písek: historický průvodce*. 3. upravené a doplněné vydání. Písek : Prácheňské muzeum v Písku v Prácheňském nakladatelství, 2004, 124 s. ISBN 80-86193-08-X.

ČABLOVÁ, Markéta. *Kvalita veřejných prostorů a její rozvoj*. Brno, 2005. 31 s. Zkrácená verze Ph.D. Thesis. Vysoké učení technické v Brně. Fakulta architektury. ISSN 1213-4198.

ČABLOVÁ, Markéta, MACEKOVÁ, Magdalena, MLČÁK, Lumír, NAWRATH, Martin, ŘÍMANOVÁ, Marie, SEDLÁK, Robert, ŠILBERSKÁ, Petra. *Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství*. 1. vyd. Brno: Partnerství, o.p.s., 2013, 123 s. ISBN 978-80-904918-6-1.

HALÁS, Marián, BRYCHTOVÁ, Šárka, FŇUKAL, Miloš. *Základy humánní geografie 1: Geografie obyvatelstva a sídel*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 101 s. ISBN 978-80-244-3848-1 (online verze).

HANÁK, Marek. Ochrana hodnot území. In: CUŘÍNOVÁ, Petra a kol. *Návrat života do historických center měst*. 1. vyd. Praha: Informační centrum ČKAIT, s r. o., 2017, s. 9-12. ISBN 978-80-87438-87-9.

HRŮZA, Jiří. *Slovník soudobého urbanismu*. 1. vyd. Praha: Odeon, 1977, 341 s.

JANEČKOVÁ, Lidmila, VAŠTÍKOVÁ, Miroslava. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999, 178 s. ISBN 80-7169-750-8.

JEŽEK, Jiří. Aplikace městského marketingu v praxi: vývoj, očekávání, realita (kritický pohled). *E+M Ekonomie a Management*. Liberec: Technická univerzita

v Liberci, 2010, **13** (4), s. 123-134, ISSN 1212-3609. Dostupné také z:
<http://www.ekonomie-management.cz>.

JEŽEK, Jiří. *Aplikovaná geografie města*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2004, 151 s. ISBN 80-7043-275-6.

JEŽEK, Jiří a kol. *Budování konkurenceschopnosti města a regionů v teorii a praxi*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2007, 269 s. ISBN 978-80-7043-632-5.

KADLČÁKOVÁ, Eva. *Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou*. České Budějovice: PROTISK, 2008, 100 s.

KIBIC, Karel, VOŠAHLÍK, Aleš. *Památková ochrana a regenerace historických měst v České republice 1945 – 2010*. 1. vyd. Praha: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, 2011, 349 s. ISBN 978-80-87104-88-0.

KOTALÍK, Jan, PRÁŠEK, Jiří. Historie. In: *Almanach: 750 let města Písku*. 1. vyd. Vimperk: Tina, 1993, s. 31-53. ISBN 80-85618-08-7.

KOTLER, Philip, HAIDER, Donald, REIN, Irwing. Standort- Marketing: wie Städte, Regionen und Länder gezielt Investitionen, Industrien und Tourismus anziehen, 1994. In: JEŽEK, Jiří, RUMPEL, Petr a SLACH, Ondřej. *Marketingový management obcí, měst a regionů: manuál pro potřeby praxe*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. 136 s. ISBN 978-80-7368-294-1.

KOTLER, Philip, KELLER, Kevin Lane. *Marketing management*. Praha: Grada, 2007, 816 s. ISBN 978-80-247-4150-5.

KUTA, Vítězslav. *Urbanismus a teorie stavby měst: Vybrané kapitoly z urbanismu*. 1. vyd. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2012, 203 s. ISBN 978-80-248-2820-6.

LUDVÍK, Lubor, PRÁŠEK, Jiří. *Písecké ulice*. 1. vyd. Písek: J&M, 1998, 163 s. ISBN 80-86154-09-2.

LUDVÍKOVÁ, Iveta, ŘÍČNÝ, Michal, TODOROV, Petr. Revitalizovaná veřejná prostranství ve Znojmě. In: *Veřejný prostor, veřejná prostranství*. Sborník z konference AUÚP. Brno: Ústav územního rozvoje, 2013, s. 8-14. ISBN 978-80-87318-27-0.

MAEIR, Karel. *Územní plánování*. 1. vyd. Praha: ČVÚT, 85 s. ISBN 80-01-02240-4.

MAEIR, Karel, ČTYROKÝ, Jiří. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 142 s. ISBN 80-7169-644-7.

PRÁŠEK, Jiří. *Písek – procházka městem*. 1. vyd. České Budějovice: Herbia s r. o., 2001, 42 s.

PŘIDAL, Jaromil. *Revitalizace veřejných prostorů v centrech historických měst*. Brno, 2005. 32 s. Zkrácená verze Ph.D. Thesis. Vysoké učení technické v Brně. Fakulta architektury. ISSN 1213-4198.

Regenerace historického jádra města Písek na břehu řeky Otavy mezi Kamenným mostem a Putimskou branou. Praha: B.I.G., 2008, 28 s.

RYŠLAVÝ, Petr. *Písek: jihočeské Athény*. 1. vyd. České Budějovice: MCU s r. o., 2009, 62 s. ISBN 80-7339-134-1.

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Územní plánování*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje Praha, 2015, 118 s. ISBN 978-80-87174-49-4.

ŠIMON, Martin. *Teoretické přístupy ke studiu urbanizace*. Praha, 2008. 43 s. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta přírodovědecká.

VÁVROVÁ, Kateřina, LAPKA, Karel. *Regenerace historického jádra města Písek*. *Architekt: nezávislý čtrnáctideník architektů*. Praha: Panorama, 2010, **56**(5), 64-67, ISSN 0862-7010.

Internetové zdroje

AMBROŽOVÁ, Zuzana. *Veřejné prostory malých měst*. *Urbanismus a územní rozvoj* [online časopis]. 2010, **13** (6), s. 14-20 [cit. 13. 4. 2018]. ISSN 1212-0855.

Dostupné z: https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-06/04_verejne.pdf

BARCHINI, Kristýna. *Na veřejném projednání rekonstrukce lokality Bakaláře II. etapa se občané ptali především na zeleň a parkování*. *Písek: oficiální web města* [online]. Písek: Městský úřad Písek. 18. 2. 2016 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z: [http://www.mesto-pisek.cz/na%2Dverejnem%2Dprojednani%2Drekonstrukce%2Dlokality%2Dbakalare%](http://www.mesto-pisek.cz/na%2Dverejnem%2Dprojednani%2Drekonstrukce%2Dlokality%2Dbakalare%2D)

2Dii%2Detapa%2Dse%2Dobcane%2Dptali%2Dpredevsim%2Dna%2Dzelen%2Da%2Dparkovani/d-8903

BÁRTOVÁ, Renáta. Centrum města dostane novou tvář. *Znojmo: město s přívlastkem* [online] Znojnocity, 3. 7. 2008a [cit. 19. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.znojnocity.cz/centrum-mesta-dostane-novou-tvar/d-5074>

BÁRTOVÁ, Renáta. Rekonstrukce náměstí: co vše se změní. *Znojmo: město s přívlastkem* [online] Znojnocity, 5. 11. 2008b [cit. 19. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.znojnocity.cz/rekonstrukce-namesti-co-vsechno-se-zmeni/d-6505>

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKŮ. *Revitalizace historického centra města Písek* [online]. © 2014-2018 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z:

<https://www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-historickeho-centra-mesta-pisek>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Okres Písek. Historický lexikon obcí České republiky 1869-2011* [online]. © 21. 12. 2015 [cit. 19. 4. 2018]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/historicky-lexikon-obci-1869-az-2015>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Veřejná databáze. Vše o území – Písek a Znojmo* [online]. © 2008 - 2018 [cit. 19. 4. 2018].

Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů*. 14. 3. 2006 [cit. 29. 3. 2018] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních). In: *Sbírka zákonů*. 12. 4. 2000 [cit. 15. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

PÍSEK. *Historie města. Oficiální web města Písek* [online]. Písek: Městský úřad Písek, 2018 [cit. 14. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.mesto-pisek.cz/historie-mesta/ds-1027/archiv=0>

FILIPOVÁ, Monika. *Nová knihovna v Písku nabídne astronomický klub i terasu*. [online] IDNES.cz, Mafra a. s., 29. 5. 2017 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://budejovice.idnes.cz/knihovna-pisek-skola-0rt-/budejovice-zpravy.aspx?c=A170529_083244_budejovice-zpravy_khr

FREIDEL, Frank. Franklin D. Roosevelt. In: *Encyclopædia Britannica* [online] 14. 3. 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/biography/Franklin-D-Roosevelt>

GLENN, Martina. Mikoláš Aleš. In: *Artmuseum.cz* [online] 22. 11. 2007 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.artmuseum.cz/umelec.php?art_id=81

JELENOVÁ, Zdenka. Revitalizace centra Písku: Otazníky bez odpovědí? In: *Písecký svět.cz* [online]. 2. 2. 2018 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.piseckysvet.cz/veci-verejne/revitalizace-centra-pisku-otazniky-bez-odpovedi>

KOLÁŘOVÁ, Libuše. Budovy v historickém centru zdobí domovní znamení. In: *Písecký deník.cz* [online]. 15. 11. 2010 [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: https://pisecky.denik.cz/zpravy_region/pi_20101115pojmemnovaninamesti.html

MALOTOVÁ, Irena. Jak se vám líbí? Bakaláře slavnostně otevřeny. In: *Písecký svět.cz* [online]. 31. 5. 2017 [cit. 19. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.piseckysvet.cz/veci-verejne/jak-se-vam-libi-bakalare-slavnostne-otevreny>

MOŠTĚK, Martin. Znojmo dostalo peníze na opravu náměstí. In: *Znojemský deník.cz* [online]. 5. 7. 2008 [cit. 19. 4. 2018]. Dostupné z: https://znojemsky.denik.cz/zpravy_region/oprava_namesti_dotace_20080704.html

NISSEN, Sylke. Urban Transformation: from public and private space to spaces of hybrid character. *Sociologický časopis* [online časopis]. 2008, **44** (6), s. 1129-1149 [cit. 15. 4. 2018] ISSN 0038-0288. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/c9746e9966b954ab930ae831fc2c30634828f3f6_516_Nissensoccas2008-6.pdf

RAMLEE, Maimunah, OMAR, Dasimah, YUNUS, Rozyah Mohd, SAMADI, Zalina. Revitalization of Urban Public Spaces: An overview. *Asian Conference on Environment-Behaviour Studies* [online] Malaysia: Universiti Teknologi MARA Shan Alam, 2015. [cit. 15. 4. 2018]. Dostupné z: https://ac.els-cdn.com/S1877042815048351/1-s2.0-S1877042815048351-main.pdf?_tid=3c6a4f09-b90c-4662-ae14-4586afced218&acdnat=1524225648_2b4b29a541a8417608e33070693269bf

ROP JIHOZÁPAD. *Písek – regenerace centrální části Bakaláře* [online]. 6. 5. 2011 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/?projekt=pisek-regenerace-centralni-zony-bakalare>

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH A MORAVY. *Znojmo* [online]. © 2000-2018 [cit. 19. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.historickasidla.cz/dr-cs/541-znojmo.html>

SEIDL, Vladimír. František Ladislav Rieger. In: *Zlatý fond českého ekonomického myšlení* [online]. 2008 [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: https://knihovna.vse.cz/zlatyfond/html/aut_rieger.htm

SOUTĚŽNÍ PODMÍNKY. *Revitalizace historického centra města Písku* [online] Město Písek, 1. 9. 2015 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=31569>

SPANDOU, Maria, GARCIA, Camilla, MACÁRIO, Rosário. Urban revitalization and Transport: local factors and driving forces from a stakeholders' view. *CITTA 3rd Annual Conference on Planning Research Bringing City Form Back Into Planning* [online]. CESUR - Center for Urban and Regional Systems, 2010. [cit. 9. 4. 2018]. Dostupné z: https://www.academia.edu/2591047/Urban_revitalization_and_Transport_local_factors_and_driving_forces_from_a_stakeholders_view?ends_sutd_reg_path=true

ZÁBRANSKÝ, Josef. Protokol o průběhu jednání poroty urbanisticko-výtvarné soutěže o návrh „Revitalizace historického centra města Písek“. *Písek: oficiální web města* [online] Písek: Městský úřad Písek, 24. 11. 2015 [cit. 20. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-historickeho-centra-mesta-pisek>

PÍSECKÝ DENÍK. Architektonický skvost Písku? Komerční banka na Velkém náměstí, říká architekt. [online] *Písecký deník*, 6. 2. 2016 [cit. 12. 4. 2018]. Dostupné z: https://pisecky.denik.cz/zpravy_region/architektonicky-skvost-pisku-komercni-banka-na-velkem-namesti-rika-architekt-20160206.html

PORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. Územně plánovací podklady, politika územního rozvoje, územně plánovací dokumentace. *Portál územního plánování* [online] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 29. 3. 2018]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/nastroje-uzemniho-planovani-v-ceske-republice/upp-pur-upd.asp>

VACEK, Lukáš. Veřejná prostranství a jejich plánování. *Urbanismu a územní rozvoj* [online časopis]. 2013, **16** (5), s. 66-70 [cit. 16. 4. 2018]. ISSN 1212-0855.

Dostupné z: https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2013/2013-05/12_verejna.pdf

VLČEK, Tomáš. Josif Vissarionovič Stalin. In: *Totalita.cz* [online]. 1999 – 2018 [cit. 17. 3. 2018]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/o_stalinj.php

MĚSTSKÁ ČÁST BRNO – NOVÝ LÍSKOVEC. *Městské prostory - cesta k městu uzpůsobenému pro život: strategie tvorby veřejných prostranství jako součást projektu UrbSpace*. [online]. 2011 [cit. 16. 4. 2018]. Dostupné z: http://www.novy-liskovec.cz/data/UrbSpace/Strategie_tvorby_UrbSpace.pdf

Seznam příloh

- Příloha A:** Dotazník určený obyvatelům
- Příloha B:** Dotazník určený podnikatelům
- Příloha C:** Mapa etap revitalizace centra města Písku

Příloha A

Vážení obyvatelé města Písku,

dovolte mi Vás požádat o několik minut k vyplnění dotazníku, týkajícího se revitalizace středu města. Vaše odpovědi přispějí k výzkumu, který je součástí mé bakalářské práce. Dotazník je určen obyvatelům města Písku starších 18 let. Zpracování výsledků bude probíhat anonymně.

Děkuji za vaši ochotu a čas

Bc. Jana Košťelová (Ekonomická a regionální geografie, Západočeská univerzita v Plzni)

v případě dotazů mě můžete kontaktovat na e-mailové adrese jkostelo@students.zcu.cz

1. Pohlaví

muž žena

2. Věk

18-26 let 27-44 let 45-64 let nad 65 let

3. Vyberte část města, ve které bydlíte.

Písek - Vnitřní město Budějovické předměstí
 Pražské předměstí Václavské předměstí
 Purkratice Hradiště
 Nový Dvůr Semice
 Smrkovice

4. Jak často navštěvujete centrum města?

každý den několikrát týdně několikrát měsíčně
 občas vůbec

5. Kolik času většinou strávíte v centru města?

max. 30 min. max. 1 hod. 1-3 hod.
 více času nenavštěvuji centrum města

6. Z jakého důvodu navštěvujete centrum města?

pracuji zde bydlím zde trávení volného času
 využívání služeb nenavštěvuji centrum města

7. Jaké služby v centru města využíváte?

maloobchod (potravin, oděvy, obuv, lékárny)
 banky, pojišťovny
 kadeřnictví, kosmetika apod.
 lékař
 restaurace, kavárny, cukrárny apod.
 ubytovací zařízení
 městský úřad
 cestovní kanceláře
 knihovna
 jiné (prosím, uveďte)

nevyužívám služby ve městě

8. Jakým způsobem se do centra města dopravujete?

pěšky automobilem na motocyklu
 na kole taxi městskou hromadnou dopravou
 nenavštěvuji centrum města

9. **Preferujete nákupy a jiné služby v centru města před návštěvou obchodních zón na okraji města?**
 ano
 ne
uved'te, prosím, důvod
10. **Víte o tom, že existují plány na úpravu veřejných prostranství v centru města Písku? Jste o tom informován/a?**
 ano ne
11. **Jak se dozvídáte informace o plánovaných úpravách veřejného prostranství v centru města?**
 z médií (TV, rádio)
 z tisku (Písecké postřehy, Písecký deník, apod.)
 z informací na internetu
 na úředních deskách Městského úřadu Písek
 na zasedání zastupitelstva
 jiné (prosím, uveďte)
 nezajímám se
12. **Jste spokojen/a s proběhlými etapami revitalizace města Písek (lokalita Bakaláře, parkány a promenáda od Kamenného mostu k městské elektrárně, oprava sladovny)?**
 ano ne nevím
uved'te, prosím, důvod
13. **Co se Vám nejvíce líbí na historickém centru města?**
.....
14. **Co se Vám nelíbí a rád/a byste změnil/a na vzhledu historického centra (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?**
.....
15. **Jak si Vy osobně představujete revitalizaci historického centra (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?**
.....
16. **Jste seznámen/a s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace prostoru historického centra města Písek (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice) od autorů MCA atelier s.r.o. (Ing. arch. Miroslav Cikán, Ing. arch. Vojtěch Ertl, Ing. arch. Vojtěch Novotný)?**
 ano ne nezajímám se
uved'te, prosím, kde jste projekt viděli
17. **Plánovanou revitalizací Velkého náměstí dojde k úbytku parkovacích míst (současný stav 116/návrh 65 míst). Schvalujete toto rozhodnutí města Písku?**
 ano ne nevím
uved'te, prosím, důvod

Příloha B

Vážení podnikatelé města Písku,

dovolte mi Vás požádat o několik minut k vyplnění dotazníku, týkajícího se revitalizace středu města. Vaše odpovědi přispějí k výzkumu, který je součástí mé bakalářské práce. Zpracování výsledků bude probíhat anonymně.

Děkuji za vaši ochotu a čas

Bc. Jana Košťelová (Ekonomická a regionální geografie, Západočeská univerzita v Plzni)

v případě dotazů mě můžete kontaktovat na e-mailové adrese jkostelo@students.zcu.cz

1. Převažující obor podnikání

.....

2. Kde se Vaše provozovna nachází?

- Velké náměstí
- Alšovo náměstí
- Jungmannova ulice
- Masné krámy

3. Rok vzniku podniku

.....

4. Počet zaměstnanců

.....

5. Prodejní plocha (maloobchod), počet míst u stolu (stravovací zařízení), počet lůžek (ubyt. zařízení):

(V případě maloobchodu: (a) do 50 m², (b) 50 až 100 m², (c) 100 až 200 m², (d) 200 až 500 m², (e) 500 až 1000 m², (f) více než 1000 m²)

.....

6. Od kdy (rok) na tomto místě podnikáte?

.....

7. Nachází se provozovna v pronajatých nebo vlastních prostorech?

- pronajaté prostory
- soukromé vlastnictví

8. Jaké výhody a nevýhody Vám vidíte v tomto místě - ve středu města?

(např. dosažitelnost pěší chůzí, osobním automobilem, MHD, počet kolemjdoucích potenciálních zákazníků, výše nájemného, atraktivita okolí, rozmanitost nabídky okolních obchodů apod.)

Výhody

.....

Nevýhody

.....

9. Uvažovali jste o přesunutí provozovny do jiné části města?

- ano (uveďte, prosím, důvod)
- ne

10. Co je, podle Vás, největší problém současného stavu historického centra (Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?

.....

.....

11. Jakými sdělovacími prostředky získáváte informace o plánovaných změnách v místech, kde podnikáte?

- z médií (TV, rádio)

- z tisku (Písecké postřehy, Písecký deník, apod.)
- z informací na internetu
- na úředních deskách Městského úřadu Písek
- na zasedání zastupitelstva
- jiné (prosím, uveďte)
- nezajímám se

12. Jste seznámeni s navrženým urbanisticko-výtvarným řešením revitalizace prostoru historického centra města Písek (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice) od autorů MCA atelier s.r.o. (Ing. arch. Miroslav Cikán, Ing. arch. Vojtěch Ertl, Ing. arch. Vojtěch Novotný)?

- ne
- nezajímám se
- ano (uveďte, prosím, kde jste projekt viděli)

13. Líbí se Vám navržené řešení revitalizace historického centra města Písek?

- ano
- ne
- nevím
- nezajímám se
- uveďte, prosím, důvod:

14. Mohli jste se nějakým způsobem účastnit či ovlivnit situaci ohledně revitalizace historického centra (lokalita Velké náměstí, Alšovo náměstí a přilehlé ulice)?

- ne
- nezajímám se
- ano (uveďte, prosím, jak)

15. Revitalizací historického centra dojde k úbytku parkovacích míst (současný stav 116/návrh 65 míst). Myslíte si, že to Vaši provozovnu negativně ovlivní?

- ne
- ano (uveďte, prosím, jak)

16. Někteří podnikatelé si v poslední době stěžují na úbytek počtu zákazníků? Je to i Váš případ?

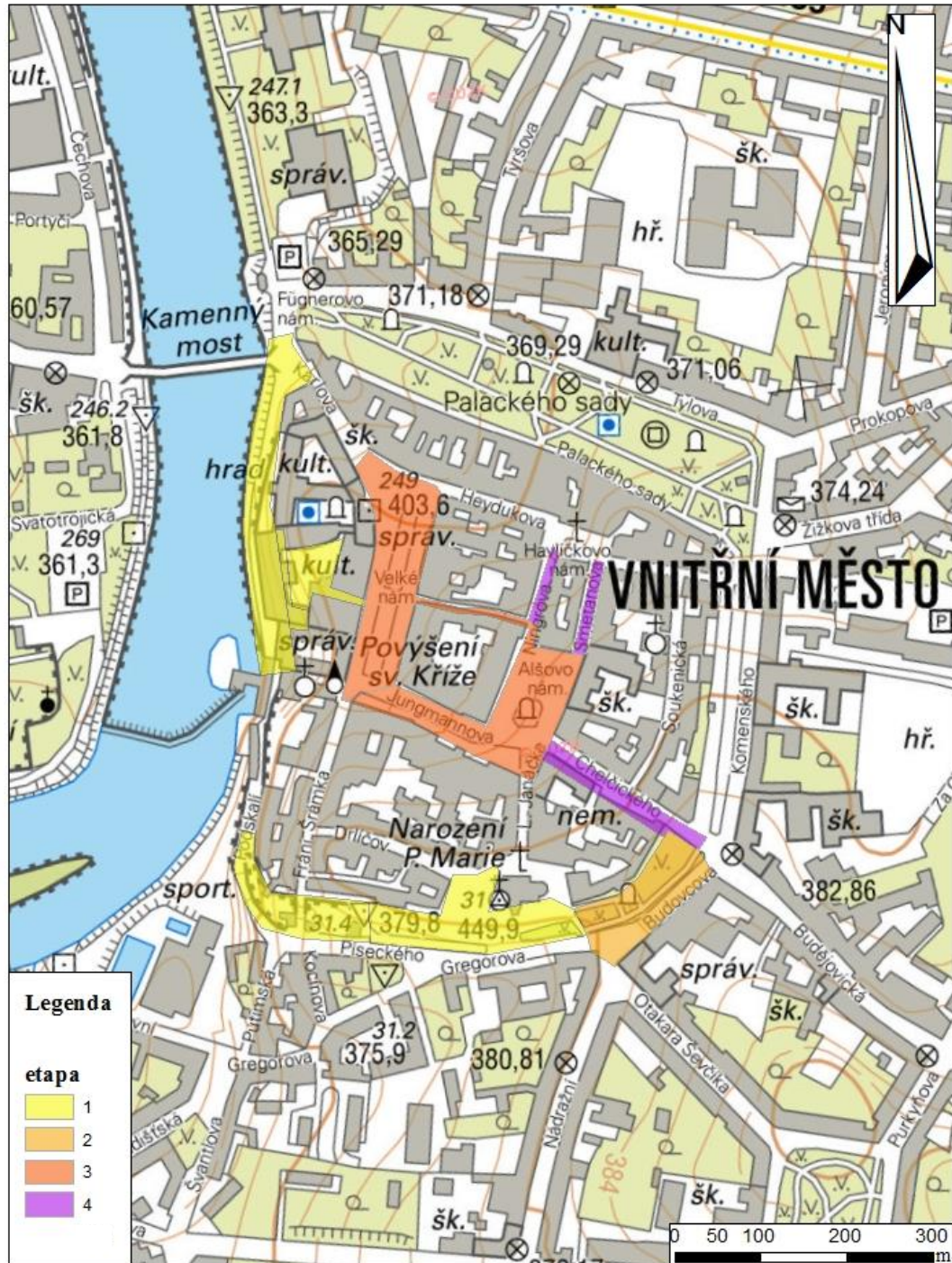
- ano
- ne

17. Jste ochotni se nějakým způsobem zapojit do zatraktivnění historického centra města?

- ne
- ano (uveďte, prosím, jak)

Příloha C

Etapy revitalizace historického centra města Písek

Zdroj: vlastní zpracování z dostupných dat ArcGIS ČR (2018)

Abstrakt

KOŠTELOVÁ, Jana. *Revitalizace středů měst na příkladu města Písku. Akteři, problémy, možnosti řešení*. Plzeň, 2018. 81 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova:

Město Písek; revitalizace; veřejný prostor; dotazníkové šetření

Bakalářská práce se zabývá problematikou středů měst na příkladu města Písku. Hlavním cílem je zjištění potřeb, názorů a postojů klíčových aktérů rozvoje města Písku na revitalizaci centra města. Dílčím cílem je navržení možného opatření na zlepšení situace související s plánovanou revitalizací. Součástí bakalářské práce je empirický výzkum formou dotazníkového šetření, který byl analyzován z pohledu obyvatel města Písku a podnikatelů v zájmové oblasti. Nedílnou součástí byl také online rozhovor se zástupcem veřejné správy města Písku.

Abstract

KOŠTELOVÁ, Jana. *Revitalization of town centres on the example of the town Písek. Participants, problems, solution possibilities*. Plzeň, 2018. 81 s. Bachelor Theses. University of West Bohemia in Pilsen. Faculty of Economics.

Key words:

Town Písek; revitalisation; public space; questionnaire

This bachelor thesis is interested in problematics of town centres on the example of the town Písek. The main interest is to find the needs, opinions and attitudes of the key actors in the development of the town Písek to revitalise the town centre. To propose a possible measure to improve the situation associated with the planned revitalisation as the partial interest. The part of the bachelor theses is an empirical research in the form of a questionnaire which was analysed from the point of view of the Písek inhabitants and businessmen in the area of need. Also an online interview with a representative of the town Písek administration was an integral part.